

BİZİM ŞEHİR

Yıl: 4 Sayı: 39 Kasım 1992

HABERLERİ

FİYATI 10.000.- TL (KDV Dahil)

Sözen: "Boğaziçi Yasası hazır"

BAŞYAZI

Fotoğraf: Selâhattin Güz

SENİ GİDEREK DAHA ÇOK ÖZLETİYORLAR...

BİZİM ŞEHİR HABERLERİ

Büyükşehir Belediye Başkanı Sözen, gazetemize verdiği özel demeçte gerçekleri ve gelişmeleri açıkladı

- EGZOS SORUNU 1993'DE BİTİYOR
- BİNBEŞYÜZ YENİ OTOBÜS 1993'DE SEFERDE
- HALK SUYU YAYGINLAŞIYOR
- DEPREME KARŞI ÖNLEMLER ARTTIRILDI, YAYGIN DENETİM VAR
- ONSEKİZBUÇUK TRİLYON LİRALIK SU-KANALİZASYON PROJESİ HAYATA GEÇİRİLİYOR
- 1993'DE TUZLA'DA 1994'DE ÇEKMECE'DE DENİZE GİRİLEBİLECEK
- 2000 YILINDA MARMARA DENİZİ TERTEMİZ
- GÖÇ HALA İSTANBUL'UN EN BÜYÜK SORUNU
- SÜLEYMANİYE MAHALLESİ KURTARILIYOR

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı ve Başkanlığı olarak en büyük sorunlarının kendilerini yeterince anlatamamak olduğunu, yapılan çok önemli işlerin cilalanarak halka sunulmadığını anlatan Prof. Dr. Nurettin Sözen: "İstanbul on milyonu aştı, dünyanın birçok devletinden büyük bir metropol, ne yaparsanız yapın işler kayboluyor, görünmüyor. Biz de gösterip anlatmayı pek beceremiyoruz." diyerek dert yandı. Nurettin Sözen'le Cüneyt Ayrar'ın "ALIR GÖTÜRÜR İSTANBUL" televizyon programı çerçevesinde yapmış oldukları söyleşinin bir özeti ile gazetemiz için konuştukları diğer konular SÖZEN'LE sayfasında.

BU
SAYIDA

- JAK DELEON
- N.R.
- HİLMİ YAVUZ
- ORHAN DURU
- KERİM FERSAN

Nato gemileri Boğaz'ı çöplük diye kullandı

Düzenli NATO tatbikatlarının ardından İstanbul'u ziyaret eden NATO deniz kuvvetlerine ait gemiler İstanbul Boğazı girişinde demirlediler ve çöplerini denize boşaltmaktan, sınıflarını açmaktan hiç de utanmadılar. Duruma el koyan belediye yetkilileri gerekli cezaları kestilerse de diplomatik dokunulmazlıktan ötürü daha öte bir yaptırım uygulayamadılar. Konuya ilişkin görüşlerini sorduğumuz Büyükşehir Belediyesi yetkilileri kesilen cezaları Dışişleri Bakanlığı'nın ilgili dairesine iletmekten öte bir şey yapamadıklarını söylediler. İşte Batılı müttefiklerimizin (!) temizlik ve uygarlık anlayışları...

Fotoğraf: Ö. Gük

- DEMİR ÖZLÜ
- CÜNEYT AYRAL
- TUFAN AKSOY
- SEYHAN SOYLU
- SÜLEYMAN ŞENŞAKRAK

EDİTÖRE GÖRE

Medet! ya beyaz cam

Bir kavga, bir gürültüdür gidiyor... Ne oluyor? Derseniz olan şu: Benim geçen ay bu köşede yayımlanan **"Patron Olacağı Açık Mektup"** başlıklı yazı anlaşılan o alçak N.R. tarafından yenilmeyip içilmeyip, yazılarımı katıyen okumayan **Patron'a "Çok Özel Gizli"** ulakla iletilmiş ve meali de kendisine çok dokunaklı gelmiş olmalı ki; ikide bir kafama kakmakta ve dirdirlarından geçilmemekte şu sıra. Şansına bu aralar dış yolculuğu da yok; onun için de hep başucumda hazır ve nazırdı bu ay hazret...

Tabii dış yolculuk nasıl olsun? Televizyon programı **"Alır Götürür İstanbul"** un sunucusu oldu bizimki... Gördünüz mü bilmem? Esasen değme sunuculara taş çıkartacak çıkartmasına amma; ne beis ki; partneri mi **izin** vermiyordu neydi? Programı sunarken lafa başlamasıyla bitirmesi ya da yarım bırakması bir oluyordu adamağızın benim gördüğüm...

Haa bir de; bunca yıllık yoldaşımdır, onca sürede görmediğim kadar **ensesini ve kulaklarının arkasını** izledim o birbuçuk saatlik programı seyredirken... E, o zaman kameramana da **teşekkür** borçlu olmalıyım tabiidir ki, görmediklerini bana gösterdiği için değil mi, ne dersiniz?

Şimdi heyecanlı ikincisini bekliyorum **Alır Götürür İstanbul** un ve öyle sayorum ki: **Patron** bu yazıyı da okuduktan sonra bol bol yakın çekim boy planlarını serpiştirecektir görüntülerin arasına...

Bu arada kulağıma, bizim çocuklar arasında dolaşan dedikodular geliyor da; güya **Patron** benim hakkında bolca atıp tutmaktan gayri, mümainaleyhin yazım dolayısıyla ve de o ocaksız N.R.'nin de fişkleriyle kinler, kanlar gütmekte; **"Onu Kasım ayındaki programa çıkartıcım ve açmaz ve dahi çıkar almaz sorularla posasını elde edicim"** diyeyişmiş...

Kendi bilir artık, yumuşak eşeğin, pardon atın çiftesi pek olur derler ya görürüz bakalım: Hele o sorularını bir sorsun da...

Ayrıca umarım bu kez program biraz biz **"halklar"** a doğru biraz daha iner de, milletin büyük bölümünde ertesi gün karını nasıl doyuracağına dair endişeler var iken, ekrandan tabak tabak yemekler fıskırmaz ve patlıcanın füzilelerine dair kelam sarfedilmez.

Ancak bunun dışında (müzik bölümünün bir tek müzisyenin 'belgeseli' tarzında oluşturulması yönetimin seçimidir ve elbette biz buna karışamayız) getirilen tartışmalar çok doyurucu idi. Nedense **"İstanbul'u gezdiriyoruz"** iddiası biraz **"iddiali"** kaldı. Bence o bölüm daha hızlı yürümeli ve daha çok görüntü ve fakat daha az basmakalıp görüntü olmalı, **"rehberimiz"** ise söyleyeceği sözlerin içeriğini daha dolgun tutmalı idi.

Jeneriğin ardından gelen girişgah bölümündeki görüntüler ve birlikte okunan metin ise bende yaşamımda pek az başıma gelen nefes tutma krizine yol açtı ve çözülmek için o bölümü ikinci kez banttan seyretmek zorunda kaldım. **Bence bu bölüm eğer gösterilirse, ikinci programda da aynı beğeniyi toplayacaktır.**

Jenerik müziğinde solistin sesinin pırl pırl duyulmasına rağmen, neden alt yapının tiz seslerinin teknisyenler tarafından **"yenmiş"** bulunduğu anlaşılmadı. Programın sonunda, jeneriğin bitmesinin beklenemeyip yarıda kesilerek ekranda reklamların başlatılması ise herhalde bu programın sorumlularının sorumluluğunda değildir diye düşünüyoruz, o nedenle de; bir şey yok!

Gelelim **Gazetemize**: Bizim burada işler eskisi gibi yürüyor, yine satışlar az, yine ilan, reklam veren yok, yine herkesler "en iyiyi bilabedel" yapmaya çalışıyor.

Ama şeytan kafasına Kalaşnikof, öyle iyi birşey duydum ki geçen gün: **Patron'a Belediye başkanımız** demiş ki: **"Yahu sizin gazeteyi desteklemeliyiz"** demiş.

Acaba gerçekten destekler mi?

Bekliyoruz?

OKUYUCU MEKTUPLARI

12.10.1992

Sayın Nedim Akkohen, İstanbul'da yaşamamın, bundan da öte, doğuştan ve de kuşaklar boyu İstanbul'lu olmanın yüklediği ağır sorumluluğun bilincini taşıyan bir kişi olarak, gazetenizi yaşatma çabalarınızı büyük bir takdir ve mutlulukla karşılıyorum. Ben de içinde yaşadığım bu şehrin ve özellikle de havasını sabahın akşama kadar soluduğum Beyoğlu'nun tarihsel ve sosyokültürel dokusuyla yakından ilgilenmekteyim.

Bu ilginç, geçen yıl beni, "Türkiye Seyahat Acentalar Birliği"nin aylık yayın organı olan "TÜRSAB" dergisiyle ortak bir çalışmaya itti. ve tarihsel bilgilerle gezi kısmının bana, keyifli yazı uslubunun da değerli arkadaşım Selim Sırrı Kuru'ya ait olduğu "Beyoğlu Kilişleri" adlı "araştırma-gezi" yazısı, 1991 Eylül'ünde, TÜRSAB dergisinin 105. sayısının 36-42. sayfaları arasında okuyucuyla tanışmış oldu. O zamanlar yayın hayatına yeni başlamaya hazırlanan "Star" dergisinin de ilgilendiği bu yazının İngilizce yayımlanan "Image" adlı dergide yer alması söz konusu oldu. Herhalde bu olay gerçekleşmiş olacak ki, bizim yazı, ilk yayımlandığı tarihin birinci "sene-i devriyesinde" yani Eylül 1992'de, profesyonel deyişle "back translation" a uğramış haliyle, "Konstantiniyye'de (kusura bakmayın, "Bizim Şehir" demeye ben dahil bayi ve kitapçılar dahi alışamadı) tekrar karşımıza çıkmış oldu. Sadede geleyim: İstanbul'lu olmanın insana yüklediği sorumluluk o kadar büyük ki, onun hakkında bir şey yazıp çizerken kişinin daha bir dikkatli olması gerekiyor. Özellikle gazeteniz sınırlı bir kitleye hitap ettiği için, içinde hatalı bilgi bulunması iki misli zararlı oluyor. Birinci zararı size; zira değinilen konu hakkında zaten bilgisi olanlar hata görünce tepki gösteriyor, ikinci zararı ise okuyucuya, zira bil-

meyip de öğrenmek için okuyanlar yanlış bilgilendirilmiş oluyor. Ben, naçizane, bu konuda yukarıdaki kategorilerden birincisine ait olduğumu düşünerek ve aynı zamanda da yazının orijinalinin bana ait olmasından cesaret alarak, bu mektubu size yollamayı uygun buldum. Zira, yazının Türkçe-İngilizce- Türkçe arasındaki bu bir senelik yolculuğunda, içerdiği bazı bilgilerin "metamorfoz" a uğradığını üzülerek gördüm. Zararın neresinden dönüşle kârdr düşüncesinden yola çıkarak da, listevari bir düzeltme yazısı hazırlamayı uygun buldum. Şöyle ki:

- İsrarla "Santa Maria Drapens adıyla andığımız kilisenin adı "Santa Maria Draperis"dir. (Her ne kadar "r" ile "i"nin yanyana gelmesi "n" harfini hatırlatsa da.)
- Aynı nedenle, evini Fransiskanlara bağışlayan hanımın adı da, bu durumda, Clara Bartola Draperis oluyor.
- Özellikle İstanbul festivallerindeki org. resitalleriyle ve Noel'e Paskalya ayinleriyle yoğun ilgi toplayan bazilikanın adı "San Antonino" değil, "San Antonio"dur.
- Sözü edilen bu kilisenin ilk inşa edildiği yer de, şu an üzerinde bulunduğu arazi değil, Tünel'e daha yakın bir yerde bulunan eski "Sular İdaresi"nin yeridir. O zamanlar yol ortasına taşan kilise binası 1831'deki ünlü Pera yangınında harap olunca 1832'de yeniden inşa edilmiş, Grand Rue de Pera'nın genişletilmesi sırasında da 1905-1908 yılları arasında eskiden "Concordia"nın bulunduğu şimdiki yerine inşa edilmiştir.
- Şurp Yerortutuyun Kilisesi'nin bulunduğu çıkmanın adı Pervka (Peruka) değil, "Perukar" çıkmazdır. (Eski adıyla Berber Sokak).
- Panayotis Komninos, kibarca ifade ettiğiniz gibi tutuklanmakla kalmamış, kafası kesilmek suretiyle idam edilmiştir.

STELLA HANSIZ

DEVAMI ONDOKUZDA

ANIMSAMA

Sabahattin Kudret'e

Başlamadan biten bir yolculuk gibi Mayıs göğü altında kaydı İstanbul'un İstanbul; düşlerinin toplamı, şürlülerim özsuyu İstanbul gençliğimin gerilen yayı

Bir avare akşamdı çıkıkt meyhanelere Geçmiş günler peşinde aradık geçmişimizi Geçmişimiz, sevginin yaralı yüzü Savaş yılları, kırılganlıklar, bir rengi özlendiler

Yirmi yaşı sorumsuz bencil güzelliği Ayrı sözcüklerin eş anlamda şarkısı Evinin balkonunda açın Beşiktaş ufku Basma entarisine remil attığımız sevgili

Gel gör ki şimdi ne oyunlar girdi araya Sayfalar arasında zaman bir kül yığını İki ay iki yüzyıl iki sonsuzluk İki göz iki çeme ikiye ayrılan gök.

1956 Stockholm
Lutfi ÖZKÖK

NOT

1950 Noel'inde Stockholm'a gelmiş olan ve zamandan beri esas olarak burada yaşayan tanınmış fotoğrafçı Lutfi Özkök, her sayısını okuduğu ve çok sevdiği **Konstantiniyye Gazetesi'**ne, benim aracılığımla, 1956'da Sabahattin Kudret Aksal üzerine yazmış olduğu bir şiirle, yine şairin 1956 yılında -Özkök'ün İstanbul'a gelişinde çektiği bir fotoğrafını gönderiyor. Kuşkusuz Özkök'ün gençlik arkadaşı, benim de 1950'li yıllardan beri dostum olan bu büyük İstanbul yazarının ve şairinin hastalığı -birçok insanı da olduğu gibi- Özkök'ü de, beni de çok üzmektedir. Zaten, Özkök'ün bu şiiri ve fotoğrafı göndermesinin nedeni budur. Sabahattin Kudret Aksal, sadece **"Geçmiş Gelecek"** adlı benzersiz denemeler kitabında yazdığı **Beyoğlu** üzerine olan güzel yazısıyla değil, birçok şiiriyle, öyküleriyle, pek çok denemesiyle de, başka nitelikleri yanında, eşsiz bir İstanbul yazandır. Ona sağlıklar diliyoruz. Sanırım Sabahattin Kudret Aksal, birkaç aydır Çapa Hastanesi nöroloji kliniğinde yatmaktadır.

Fotoğraf: Lutfi ÖZKÖK 1958 Mayıs

AKSAL

İçgiyim haftası bitti

Baş yabancısı ve bir Türk mankenin katıldığı 3. Uluslararası İçgiyim Haftası 14 Ekim'de İstanbul'da yapılan final gösterisi ile sonuçlandı. İbrahim Ayral Holding A.Ş.'nin artık gelenekleşmeye başlayan içgiyim haftalarının geleceği ile ilgili bilgisine başvurduğumuz haftanın genel yönetmeni Yasemin Sakarya: "1993'de başarabilir miyiz bilemiyorum ama amacımız önümüzdeki yıllarda daha geniş katılımların sağlanabileceği ve özellikle İstanbul'un moda yanının ortaya çıkarılabileceği organizasyonları üstlenmek" dedi.

İçgiyim haftasına İngiltere'den iki, İrlanda'dan bir, Jamaica'dan iki ve Türkiye'den bir manken katıldı. Ressam Selahattin Kara'nın podyumda sürekli boya gösterisi yaptığı etkinliğin sonucunda ünlü ressam Bedri Baykam da sahneye davet edildi ve sunucunun ceketini boyayarak geceye katkıda bulundu.

Ulusal basınımızın yoğun ilgisini çeken etkinlikler, yaklaşık bir hafta süreyle tüm televizyon kanallarında da gösterildi ve ana haber bültenlerine konuldu.

DEVAMI ONDOKUZDA

Fotoğraflar: Sıla KENDİROĞLU

İSTANBUL İÇİN SİVİL DAYANIŞMA PLATFORMU TOPLANDI

İstanbul için sivil dayanışma platformu 22 Ekim 1992 Perşembe günü saat 14.00'de toplanarak gündemindeki dayanışma protokolünün son şeklini tartıştı. 1993'ü, Kültür Bakanlığı'nın İstanbul Yılı ilan etmesi nedeniyle sivil dayanışma örgütlerinden Mimarlar Odası kanalıyla yardım istemiş bu nedenle İstanbul yılı için aralarında gazetemizin de yer aldığı sivil dayanışma platformunda kararlaştırılan İstanbul Sempozyumu hakkında gelen öneriler üzerinde tartışıldı.

İLÇEMİZE TAM HİZMET

Yüksek Mühendis Mimar
MUSTAFA ÜBEYT DEVRİM
BAŞKAN ADAYINIZ

İSTANBUL'UN ÇEŞİTLİ İLÇELERİNDE YAPILACAK SEÇİMLERE İLGİ AZ

DYP Bahçelievler ilçe başkanı aday adayı Mustafa Übeyt Devrim aralarında gazetemin de bulunduğu bir grup basın mensubu ile sohbet etti. Sohbette ilçenin sorunlarına değinen DYP Bahçelievler aday adayı Mustafa Übeyt Devrim daha sonra basın mensuplarının sorularını yanıtladı. Gazetemiz muhabirinin; "gerek İstanbul gerekse ilçenizde İstanbulluluk kimliğinin kazanılması, çevre ve insan kirliliğinin önlenmesi tarihi ve doğal güzelliklerimizin korunması için nasıl bir çalışma yapacaksınız?" sorularına: "İstanbul ili genelinde ve Belediye Meclisinde etkin olmaya, tarihi ve doğal varlıkların korunması için çalışacağız" şeklinde cevap veren Devrim, ilçe genelinde ise tiyatro ve sinema salonlarının açılmasını sağlayacağını, çevre kirliliği ve insan kirliliğinin önlenmesi için bütün gücüyle çalışacağını söyledi. Gecekondu ve benzeri sorunların olmadığı için bu tür konulara daha fazla eğilebileceklerini ve mutlaka çözeceklerine söz verdi. İlçelerinde siyaset ilginin azaldığını, bu ilginin artırılması için her türlü gayreti göstermelerine rağmen hiçbir ilerleme kaydedemediklerini belirten Devrim; "Halk siyasetten ve politikacılardan soğudu" dedi.

SANAT FUARININ ARDINDAN

Plastik Sanatlar Derneği'nin geçen sene düzenlemeye başladığı Sanat Fuarı'nın bu yıl ikincisi düzenlendi. Tüyap İstanbul Sergi Sarayı'nda gerçekleşen fuara bu yıl galerilerin yanı sıra sanatı ve sanatçıyı destekleyen yan kuruluşlar da ilgi gösterdi. 42 galerinin yanı sıra 13 süreli yayın ve 15 civarında da yan kuruluş katıldı. Bu yılki Sanat Fuarı hem kapsamının geniş tutulması hem de etkili bir tanıtım faaliyeti ile bir Sanat Fuarı'ndan beklileni yerine getirdi. Özellikle zamanlama açısından çok isabetli bir zaman seçilmişti. Sanat sezonunun başı olması nedeniyle beklilen ilgiyi de gördü. Bu tür fuarların uzun süreli, uzun soluklu olabilmeleri için sanat piyasasının gelişmişliği çok önemli. Bu nedenle rekabetçi bir ortamın oluşturulması sanat üretiminin nitelikli olarak artması, sanat fuarlarını vazgeçilmez hale getirecektir.

"Alır Götürür İstanbul" beğenildi

Fotoğraflar: Ümit GÜNDOĞAN

TRT İstanbul televizyonu yönetmenlerinden Kudret Sözer'in yaptığı, danışmanlığını ve sunuculuğunu gazetemiz sahibi Cüneyt Ayral'ın üstlendiği 90 dakikalık "Alır Götürür İstanbul" televizyon programının ilki 10 Ekim'de TRT-1 televizyonunda yayımlandı ve ilgili ile izlendi. Programın jenerik müziği Fuat Oburoğlu tarafından yapıldı ve Nükhet Duru tarafından da seslendirildi. Programın sunuculuğunu Ayral ile birlikte üstlenen Figen Batur'un rahatlığı beğenildi. Canan Göknil'in ve Uğur Güner'in köşe sunuculuğu yaptıkları programda Nükhet

Duru yoğunlukla yer aldı. Uğurlu konuklar bölümünün konugu olan Ajda Pekkan'ın bölümü de Nükhet Duru bölümü gibi uzun bulundu. Programın danışmanı olan Cüneyt Ayral'ın adının jenerikte yazılmaması ise skandal olarak nitelendirildi. **İKİNCİ PROGRAM 7 KASIM'DA** İkinci programda Büyükşehir Belediye Başkanı konuk olarak bulunacak; ayrıca eski araba koleksiyonculuğu, Beyoğlu, Atatürk'ün İstanbul'u gibi konular da ekrana gelecek.

İSTANBUL'U DİNLIYORUM

Hilmi YAVUZ

Can, Strand Caddesine nasıl çövdürdü?

Allah selamet versin, sevgili Can Yücel'in, Londra'nın en büyük caddelerinden birinde, Strand'da büyük bir mağazanın kapısına teşarşür ettiği, o yıllarda (1960'lardır!) Strand caddesinde görev yapan bobby'lerin (İngiliz polislerine bu ad verilir!) malumları olsa gerektir...

Can ağabeyimiz, o gece BBC'nin Türkçe Servisi'nde dawn duty'ye (sabah nöbetine) kalmıştır. Akşam herkes servisten çıkıp gittiğinde Can, soluğu her zamanki gibi BBC'nin Yabancı Yayınlar Merkezi olan Bush House'a en yakın Pub'da, Henekeys'de almıştır. Kafalar iyice dumanlanmışken İrlandalı garson Tony, İrlanda dilinin en şunurlu küfürlerini Türkçe küfürlerle mülemmâ ederek 'time up!' çekince (ki, bu Pub'ların kapanma vaktinin gelip çatmakta olduğu anlamına gelmektedir!) Can, apartopar hesabı ödeyip caddeye çıkar. Saat, herhalde gecenin onbuçluğu mesabesindedir...

Ve... İşte burası mühim, caddeye çıkar çıkmaz da dehşetli çişinin geldiğini farkederek lâkin ve hayfal! Yeniden pub'a dönüp hacetini orada görmesi sözkonusu değildir; pub kapanmıştır çünkü! Bush House'un memişanesine kadar ise dayanacak gibi değildir. Can, uçkuruna sarılır ve, caddenin en işlek saatleridir, büyük bir mağazanın kapısına çövdürmeye başlar.

İki saniye sonra- ki, Can, "oh!" bile diyememiştir, ensesinde bir bobby, "hello, hello, hello!"larla bitirir ve Can'a, geleneksel,

"Will you accompany me to the Police Station?" u (Bana karakola kadar refakat eder misiniz?) çeker. Can ne yapsın, uçkurunu toplamış, davudi sesiyle polise işeme özgürlüğünden bahis açmıştır amma, İngiliz polisinin işeme özgürlüğü konusunda entellektüel bir söyleye girmeye hiç niyeti yoktur. Can, çamaçar soluğu karakolda alır.

Strand karakolu, o güne değin böyle şenlikli bir konuğa tanık olmamıştır. Can, bağıra çağıra İngiltere'nin özgür bir ülke olduğunu sandığını söyler. Kenya diliyle 'uhuru, uhuru!' diye bağırır, merhum babasının "sen bezme geldiğin geceler neler olmaz!" şarkısını söyler ve habas corpus hakkından söz eder.

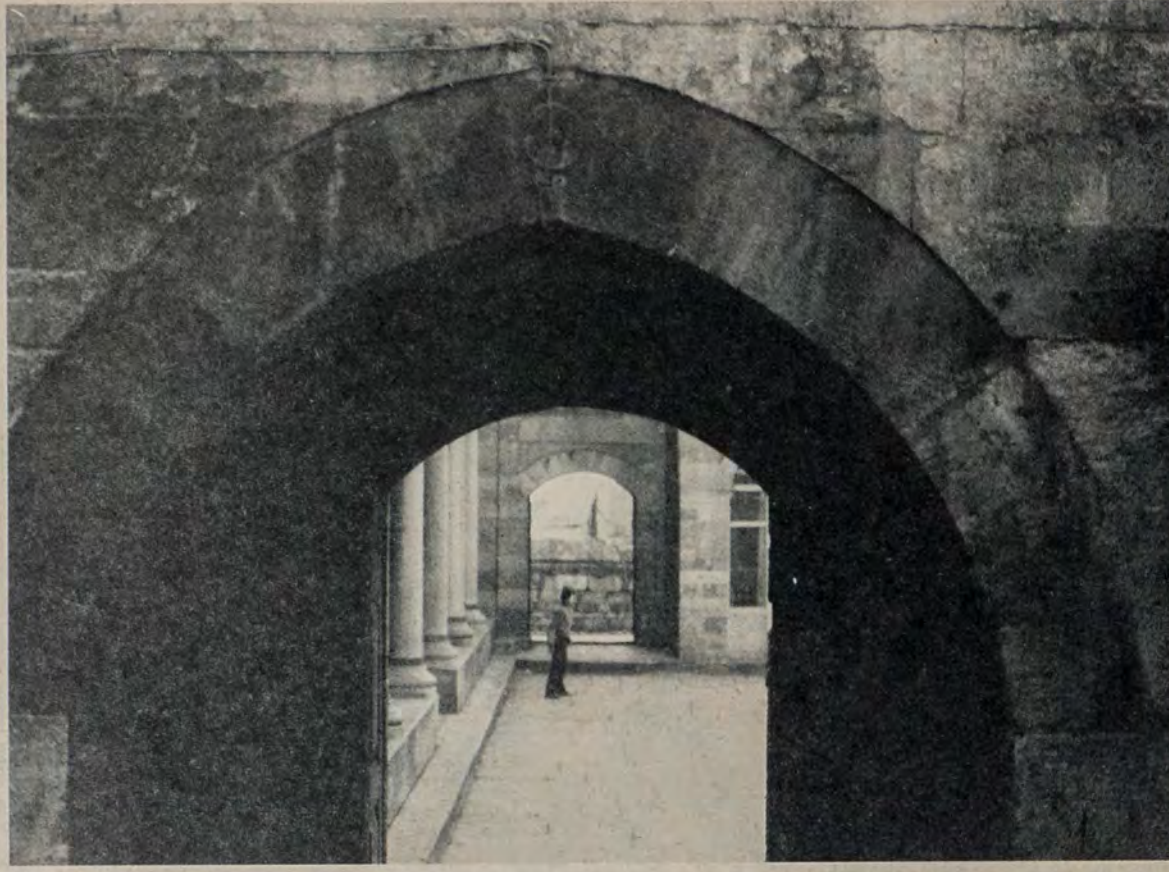
Karakol komiseri, mekânı cennet olsun, Can'ın kimliğini, onun BBC'de çalıştığını; zorbela öğrenince, Türkçe servisi patronu Dr. Andrew Mango'yu arar. Dr. Mango, kent dışında bir yerde oturmaktadır. Komiserden Can'ı serbest bırakmasını rica eder. Zira, o gece karakolda kalırsa, sabah yayınına kaçırarak, yayın yapılamayacaktır.

Strand komiseri, Can'ı Andrew'a bizzat teslim etmeden serbest bırakmayacağını söyler. Bicare Andrew, ki, kalbi fevkalade iyidir- nisfulleyle, pijamasının üzerine pantolonunu çekip Strand karakoluna gelir ve tahta sıralardan birinde sızıp kalmış Can Yücel'i teslim alır...

İmdi, burasını iyi dinlemek gerek: Can'ın Strand caddesine teşarşürde neredeyse tam dört yüz yıl geride kaldığı rahatlıkla söylenebilir. Zira, kuşku yok ki, 1590'larda, yine aynı cadede, aynı yere çövdürseydi, tutuklanmak şöyle dursun, 'asâletmeab' diye koltuklanması işten bile olmayacaktı...

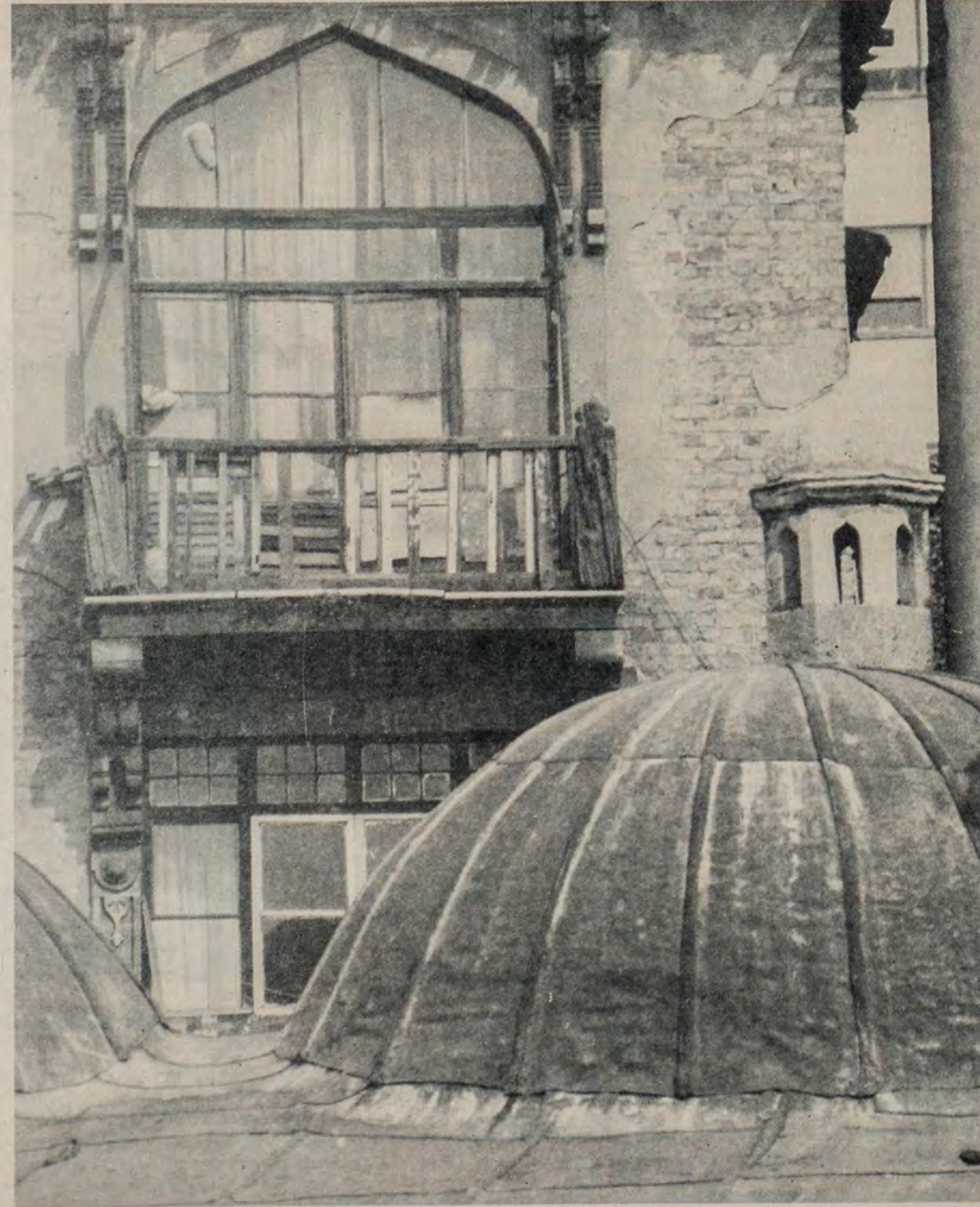
1590'lar diyorum; çünkü Sir John Harrington'un, İngiliz stili water-closet'i icat tarihi 1590'lardır. Bu bilgiyi bize Fernand Braudel, *Capitalism and Material Life 1400 - 1800* (Fontana, Collins, 1979) adıyla İngilizceye çeviren kitabında aktarmaktadır.

Max Kemmerich de, *Tarihte Garip Olaylar* (Varlık Yayınları, 1963), 'küçük abdest, hatta 19. yüzyıl ortalarına kadar sokaklara edildiği, oturaklar eskisi gibi sokaklara boşaltıldığı için, bunların yaydıkları kokular geçmişe aratmadılar' diyor ve 1780'de, (Paris halkının) protestosu üzerine oturak vs. kapların sokağa dökülmesini yasak edildiğini belirtiyor.

TUFCAMERA

Tufan AKSOY
İSTANBUL

TEŞARŞÜR

DİKKAT AIDS

WARNER'S GEMMA MAJESTIC free support KID'S HOUSE

Gossard Berlei Chantelle

Gabriel Veneto

IBRAHİM AYRAL HOLDİNG A.Ş.

A. ADNAN SAYGUN CAD. SELİN APT. 15, ULUS 80600 İSTANBUL/TÜRKİYE TELEFON: (90-1) 257 60 47/48 FAX: (90-1) 257 60 95 TLX: 26896 AYRL-TR

PASPAS

Süleyman ŞENŞAKRAK

2000 yılında İstanbul Olimpiyatları

A BD'nin Atalanta kentinde yapılacak 1996 yaz olimpiyatlarının ardından 20. yüzyılın sonunda, yani 2000 yılında düzenlenecek olimpiyat oyunlarına ev sahipliği yapmak üzere sekiz kent resmen aday oldu. Berlin, Brasilia, İstanbul, Manchester, Milano, Pekin, Sidney ve Taşkent kentlerinden biri 23 Eylül 1993'te Monaco'da yapılacak Uluslararası Olimpiyat Komitesi toplantısında 2000 yılındaki olimpiyat oyunlarını düzenlemekle görevlendirilecek. Bir yıl süre boyunca bu kentlerin kalbi seçilme heyecanı ile atacak. Ulusal Olimpiyat Komiteleri tanıtım çalışmaları ile milyonlarca dolar harcayacaklar. Sonuçta 2000 yılı gibi sayısal kimlik taşıyan, belleklerde kolaylıkla yerleşecek bir tarihte, olimpiyat oyunlarını bu sekiz kentten biri düzenleyecek.

İstanbul'un bu yarıştaki şansı ne olabilir? Bu ilk soru. İkincisi ise olimpiyatlar İstanbul'da düzenlenecek olursa bu işin altından nasıl kalacağız?

İlk sorunun yanıtını vermek gerçekten çok güç. Çünkü bu ay içinde Acapulco'da yapılacak tanıtım toplantısından başlayarak 23 Eylül 1993'e kadar, bu sekiz kentten yetkilileri kıyasıya bir tanıtım savaşına girecekler ve Uluslararası Olimpiyat Komitesi'ndeki bir avuç temsilciyi etkilemeye, ikna etmeye ve kendi taraflarına çekmeye çalışacaklar. Bu nedenle ben tahminde bulunmak yerine olimpiyat oyunlarının İstanbul'da düzenleneceğini varsayıp, karşı karşıya kalacağımız sorunlardan bahsedeceğim.

Diyeelim ki 2000 yılında olimpiyat oyunlarının İstanbul'da düzenlenmesi kararlaştırıldı, yani Eylül 1993'te vizeyi aldık. 2000 yılının Haziran'ına altı yıl dokuz ay var. İstanbul'u binlerce sporcu, gazeteci ve izleyiciyi ağırılacak ve tüm müsabakaları sağlıklı bir biçimde organize edecek duruma getirebilir miyiz?

Tüm kötümserliğime rağmen, ben bu işin altından kalkabileceğimize ve bu sayede İstanbul'un disiplin altına alınıp bir derecede düzene sokulacağına inanıyorum. İstanbul'da düzenlenecek olimpiyat oyunlarının ülke boyutunda ulusal gurur meselesi yapılacağı ve Ankara'nın İstanbul kompleksini hasır altı edip her türlü desteği vereceğini düşünüyorum.

Handikaplarımızı saymaya kalkarsak umutsuzluğa düşebiliriz. Hiçbir geleceğimizde yer almayan bir alay spor müsabakasının tesislerini yapacağız ve organizasyonunu üstleneceğiz. Normal şartlarda zaten felç durumunda olan trafiki eklenecek binlerce insan ve araç kentlin bir köşesinde diğerine sıkıştırsın bir şekilde ulaştırmayı başaracağız. 1996 Atalanta olimpiyatlarının açılış ve kapanış törenlerini gölgede bırakacak görkemde gösteriler düzenleyeceğiz. Kimbilir 2000 yılına kadar sayısı 200'ü bulacak dünya ülkelerinin temsilcilerinin güvenliğini sağlayacağız.

Öncelikle spor tesislerimize bir göz atalım. 30.000 seyirci kapasitesi üzerinde üç stad-yumumuz var. Bunlardan yalnızca İnönü Stadyumu'nda ışıklandırma var. Bu stadyum 35.000 kişi kapasite ile en büyüğü. Halbuki açılış ve kapanış törenlerinin yapılacağı bir stadyum en az 60.000 kişi kapasiteli olmalı. Demek ki ya yeni bir stadyum inşa edilecek, ya da mevcut üç stadyumdan biri genişletilecek. Her üç stadyum da şehrin göbeğinde ve genişletilmeleri çok güç. Bu durumda yeni bir stadyum yapılacak. Yer olarak da imar planlarında Halkalı - Küçükçekirge yöresi gösteriliyor. Olimpiyat köyü de aynı alana oturtulacak. Basketbol, voleybol, güreş, judo, boks, eskrim vs. gibi salon sporları için şu anda Abdi İpekçi Spor Salonu dışında uygun standartlarda başka salon yok. Yeni salonlara gereksinim olduğu kuşkusuz. Yüzme ve trampolin müsabakaları için de yeterli seyirci kapasiteli ve donanımlı bir havuz yapılması şart. Atletizm müsabakaları Olimpiyat stadında düzenlenecek. Atıcılık ve okçuluk gibi sporlar için mevcut tesislerin genişletilmesi gerekecek. Tenis için yeni kortlar yapılacak. Bisiklet yarışmaları için veledrom inşa edilecek. Tüm bu yapılar her türlü elektronik aygıt ve telekomünikasyon cihazları ile donatılacak. Ayrıca bir de yeni bir havaalanı gerekli İstanbul'a.

DEVAMI ONDOKUZDA

BİZİM ŞEHİR

AYLIK SINIF GAZETE
HABERLERİ

Hong Kong'da Pekin ördüğü yemek bir töreni andırır, beyaz eldivenli garsonun ördük servisi onun yetişmişliğinin de bir göstergesidir.

Çin mutfağı enva-i çeşitliliğinin ustaca kullanıldığı dünyanın en geniş ve leziz mutfaklarından.

Kırık tabak

Cüneyt AYRAL

Bach dinleyerek

Editör, haklı olarak, İstanbullu ve İstanbul'a ilgili olmayan yazıların yayımlanmasına karşı çıkıyor. Zaten ayda bir ve 20 sayfa yayımlayabildiğimiz gazetemizde, 10 milyon insanı barmadığımız deneyen bu şehrin herşeyine eğilmemiz gerektiğini savunuyor, haklıdır. Ancak, son birkaç aydır yaşamakta olduğum ister istemezlik ortamı, bu ay sizlere başka mutfakları anlatmamla neden olacak, yaşamış olduğumla İstanbul'un bazı eksiklerine dolaylı olarak parmak basmış oluruz (Bu yazıyı okurken J. S. Bach'ın flüt konçertosunu dinlemenizi öneririm).

Dünyanın en önemli üç mutfağından birisi de, Çin mutfağı; İngilizlerin sömürgecilik sonucunda da Avrupa'nın pek çok kentine yayılmış, hatta Amerika'da "kap-ye-kaç" (fast food) sistemi ile savaşan bir mutfak halini Is-tanbul'un Çin mutfağını duyması hayli eskidir. Wang ailesinin Taksim'deki ilk Çin lokantası 1957 yılında açılmış ve hala da dolup taştan, rezervasyonsuz pek yer bulunamayan uğraklardır. İthalatın serbest bırakılması ile, dilediğini getirebilmeye başlayan oteller de bu mutfağı ilgi göstermişler ve hemen hemen hepsi birer Çin lokantası açmışlardır. (Bu lokantaları başka sayılarda ayrıca anlatacağım). Son dört ay içinde iki defa Hong Kong'a gidip toplam 10 gün bu şehrin yeme içme meselesini izleme olanağına buldum. Birkaç lokantasında iktisat, üçer kere yemek yeyip sinama olanağına elde ettim. Bir başka medyada Hong Kong'u yazma olanağına bulursam detaylarını anlatmak isterim, ancak bu yazı bağlamında size şunu söyleyebilirim; İngiltere'de "Memories of China- Ken Lu" lokantası hariç yediğimiz hiçbir Çin yemeği "Çin" değil, Fransızlar, İsviçreli ve hatta New York da Çin yemeğini kendi ağzına uydurmuş, onun için İstanbul'un uyduruk Çin lokantalarına kızarken daha toleranslı davranmak zorunda kalacağız. Bir tek Wang'lara söz söyleyebileceğimi sanıyorum, çünkü bir keresinde Kurban ve İsa Wang'ın açık "müşterinin istediği İstanbul'u Çin yemeği yapıyoruz" demişlerdi. Bu dediğim 7-8 yıl önce... Öte yandan, Hilton Dragon Lokantası'nın açısı hakiki Pekin ördüğünü yapacağını ve bize haber vereceğini

söyledi, bu konuda da konuşmak için erken. Efendim asıl söylemek istediğim şu: Hong Kong'ta günlerce süren bir ziyafetten sonra, yemek kültürünün hemen hemen hiç gelişmediği, süt ve süt ürünleri (peynirin bile) yenilmediği, salt hayvan (köpek dahil) kesip kömür ateşinde pişirilip, haşlanmış pirinçe katk edilene ve Türklere öğretilen turşunun neredeyse sabah kahvaltısında bile yenilebildiği Güney Kore'ye gittim. Seul Hilton'un İtalyan lokantası II Ponte'de bir akşam yemeği yemek en azından bozulduğuna hükmettiğim metabolizmamın düzelmesi için gerekiyordu. Yemek yemenin pek bilinmediği Moğol kökenli bu ülkede İtalyan mutfağı ne denli becerilebilirdi? Seul Hilton'un şef aşçısı H. J. Klinkhammer, Alman yıllarını Avusturya ve Uzak Doğu'nun çeşitli otellerinde aşçılık yaparak geçirmiş sakin (bana kalırsa çoktan Budist olmuş) bir USTA. II Ponte'de yediğim parmesan peynirli carpaccio, karidesli ve domates soslu spaghetti, karışık salata ve espresso kahve ile kendimi neredeyse Roma'nın göbeğinde NINO'da yemek yiyormuş gibi hissettim. Yemekleri hazırlayan aşçı yardımcısının Koreli bir genç olduğunu öğrenince iyice düşünmeye başladım. İstanbul'da hala doğru dürüst bir İtalyan lokantası yok. Sanıyorum Conrad Oteli'nde bir tane açılmış daha gidemedim. Bir de Harbiye'deki İtalyan lokantası var. Sahibi Emrullah Gümüştas ısrarla gitmemi ve denememi, son yıllarda çok şey değiştiğini söyledi. Ancak Pellegino (maden suyu) ve aradığım basit bir İtalyan şarabını bana ikram edemeyecekse tartışacağız demektir. Bu arada İtalyan lokantasında yemek yiyebildim. Tahmin ettiğim gibi Pellegino ve İtalyan şarabı yoktu ama bu konuyu yine de bir başka yazıya bırakıyorum. Anlaşılan dünyaya yayılan Çin lokantaları bu işi kendi ülkelerinde gibi götüremiyorlar ama Londra'da Cecconi'yi (özellikle Ossabuko yersiniz), New York'da Mario's ya da II Murino'yu Seul'de II Ponte'yi örnek olarak vererek İtalyan mutfağının İtalya dışında da lezzetini koruyabildiğini anlıyo-

DEVAMI ONDOKUZDA

BAROKTABAK

KADANS

Cahit KAYRA

Benim rüyalarım

A dalet Ağaolu Hanımefendi tartışılmaz edebi gücü ile düşlerini yazmış. Anlaşılan Freud ekolüne eğilimli. Ama bence bu derin rüyaları Freud, müröyt çözemez. Rüya tabiri ilminin piri Muhtittin-i Arabî'dir. Onun kitabını bulmalı ki o zaman bu rüyalar ne demek oluyor anlaşılabilirsin.

Bize gelince daha çok Freud karşıtlarına inanırız. Fritz Perl gibi sözeleş. Üstelik kanımızda bürokratik var. Hem bürokratik hem de Mülkiyeli. Üstüne üstlük CHP'li. Yani bizim işimiz gücümüz vatani kurtarmak. Bu nedenle öyle libidik heyecanlar peşinde olmayız. Biz memleket meselelerini çözeriz. Bir de İstanbul ile biraz üşümüşlüğümüz var. Demem şu ki bizim rüyalarımız da ona göre... Şimdi siz oradan:

- Kıtır atma. Bodrum'da gürültüden uyumak olanağı var mı ki düş görebilesin, dersiniz... Dersiniz de haksızlık etmiş olursunuz. Çünkü ben dün gece "Devamı yarına" "Tekmilî birden" dört perdeli bir rüya gördüm ki Tanrı sizi inandırın bildiğiniz gibi değil.

Şimdi efendim, hayırlara yoralım. Salacak mı, Şemspasa mı öyle bir kıyı yerde imişim ve denize bakıp:

"Şu bakır zirvelerin ardından bir süvari geliyor kan rengi" diyorum. Hem öyle diyorum hem de uzaktan Hilmi Yavuz'a:

- Senin Yahya Kemal'in daha on sekiz yıl yaşasaydı ve o arada on sekiz bin tepsi zeytinyağı patlıcan dolması yese idi böyle bir şey yazabilir miydi? Ha!.. diyorum; içimden de "Şimdi fena bozuldu ve kızdı" diye düşünüp seviniorum.

Derken efendim... denizde bir hareket. Bir kocaman tanker büyük bir telaş içinde geçiyor ve Sarayburnu hizasından Marmara'ya açılıyor; daha doğrusu kaçıyor... Tabii şaşırıyorum; rüya olduğu için tankerin kaçtığını düşünmekte bir yanlışlık yok. Ama neden kaçıyor? Derken bir de baktım başka bir hareket var. Kız Kulesi yerinden koptu. Hücum botu gibi, daha doğrusu kısarak kovalayan ağır gibi tankerin peşine düştü. Kendi kendime "Yahu bunların ikisi de dişi değil mi?" diye düşünürken, seninkiler Marmara ufuklarına dalıp gözden yittiler.

İçime bir hüznün çıktığı ki anlatamam. Bakıyorsunuz; Kız Kulesi yok. Karşı kıyıları kabak gibi. Yani oraların da tadı kaçtı. Ama "Neyse, ne yapalım. O yoksa Topkapı Sarayı var. Dolmabahçe Sarayı var. Onlar ağırbaşlıdır. Böyle denizcilik yapmazlar diye teselli mi bulayım derken teselli yerine kendimi Yedikule'de bulmuşum.

Aman yahu... Adamın biri surları ambalaj kartonu gibi katlaya katlaya alıp götürüyor. Kimse de bir şey demiyor. Adam da gide gide Topkapı'ya kadar geldi. Ben yoredediler:

- Şunu durduralım. Belediyeye haber verelim, diyorum.

Başbakan görüntülü bir zat:

- Olmaz. Serbest piyasa ekonomisi... Yapışlet formülünü uyguluyor, diyor.

Biz konuşurken adam o formülü uygulayıp surların tümünü paketledi. Az da değil. Bir de kocaman TIR kamyonu getirmiş, yükledi gitti.

Kız Kulesi gitti, surlar gidiyor; bunun sonu ne olacak, diye kara kara düşünürken bir de baktım bir kalabalık... bir kalabalık Mahşerallah... Meğerse Eminönü'nde imişiz. O hengâme içinde birisi de önüne işporta açmış, bağıyor.

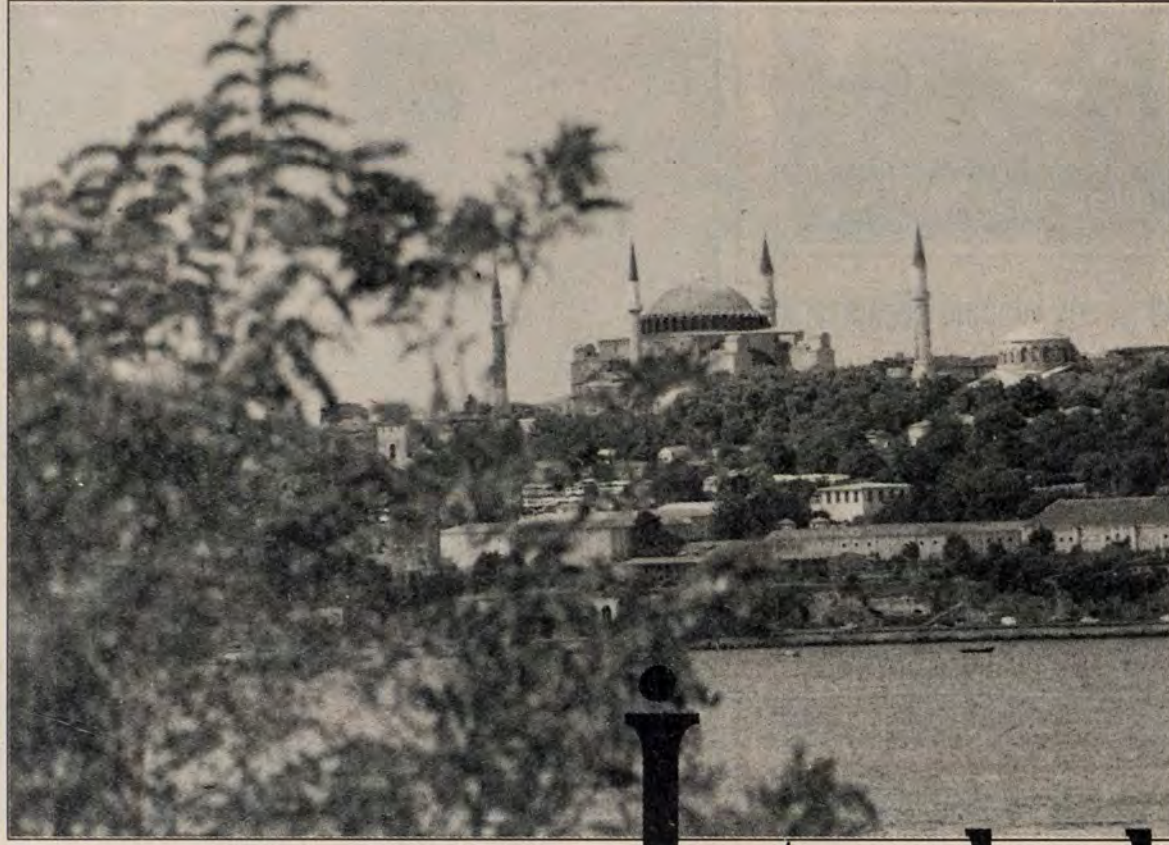
- Hadi İstanbul'u satıyorum, fabrikası iflas etti, yarı fiyatına. Yolcu!..

Uzaktan iyi seçemedim ama tanıdık bir yüz... Çağlar Keyder'e benzettim. Tabii uyku-düş mantığı içinde yanına gidip:

- Dur arkadaş, kimin malını kime... diyeceğim. Ama ben yaklaştıkça tanıdık yüz değişti. Başka bir tanıdık yüz oldu. Yani Cüneyt Ayrıl'a dönüştü:

- Keleş... Keleşir... Gel sana da verelim, dedi.

DEVAMI ONDOKUZDA

Fotoğraf: Nejat ONURSÖY

Bir Alamancı gözüyle İstanbul

Gültekin EMRE

Ankara'dan geliyoruz: Yahya Kemal'i düşünüyoruz. Hani, "Ankara'nın nesini seversiniz?" hikayesi var ya! İşte, onu. "İstanbul'a dönüşü" deyişini konuşuyoruz arabada.

Yol, ama ne yol, uzun ve kalabalık. Her an bir kaza olabilir ve bunun sorumlusu da biz olabiliriz yabancı plakalı araba kullanan birisi olarak! Her yer korna çünkü. Şaşırmanın sakın, sağa/sola dönüş işaretlerine aldırmanın, sürekli kornaya basın; arabayı koynayla sürün, kazasız belâsız yol alırsınız işallah! İstanbul'a yaklaşıyoruz. Bolu'yu moluyu geçmişiz; otobanlardan kayıp gelmişiz yağ gibi, görünümüler olağanüstü güzel; İzmir'ten sonrası cehennem: Her yer ev, her yer inşaat, her yer işyeri... Burası mı İstanbul?

... tirikçisi/ gaz/ bakılır/ tamir/ oğulları/ restoran/ kebapçısı/ acentası/ sitesi/ yazıcıoğulları/ sakallıoğulları/ süzerler/ boyatları/ yapılr/ fırını/ ucuzluk/ satışlarımız/ pastanesi/ gider/ dairesi/ okulu/ ("ortaikiden ayrılan çocuklar"ın yaşadıkları yerler) güleğulları/ tamircisi/ garantili/ her boyda/ çarşısı/ kitapçısı/ eczanesi/ matbaası/ bankası/ bankası/ bankası/ bankası/ bankası/ bankası/ bankası/ bankası/ kahvesi/ mağazası/ marketi/

marketi/ marketi/ bayramoğulları/ nakliyesi/ Burası mı İstanbul? Gözümüzün önünden geçiyor tabelalar, gözümüze battı batacak; ilanlar, ilan tabelaları, inşaat demirleri, korunaksız çukurlar, inşaat alanları; yol işaretleri Kadıköy'ü mü, Boğaz Köprüsü'nü mü gösteriyor? Polis görsek de sorsak, yok; her yer polis, ama biz bulamıyoruz. İstanbul, Orhan Veli seni dinlemedi mi gözleri kapalı? Dinledi. İlhan Berk seni kitabına almadı mı? Aldı. Yahya Kemal, seni "Aziz" yapmadı mı? Yaptı. Özdemir Asaf, "Ne günlermiş, ne günlermiş/ Yıldızlar, mehtab, çamlar altında/ Yıldızlar, mehtab, çamlar altında/ Ne günlermiş ne günlermiş/ Geçip gitmiş!" diye yazmadı mı Boğaz Gezintisi sırasında sana baka baka? Yazdı. Abdülhak Şinasi Hisar, Boğaziçi Mehtapları'nın büyümesini gözler önüne sermedi miydi? Sermişti. Ahmet Hamdi Tanpınar, Beş Şehir'deki İstanbul'da şunları yazmamış mıydı? "Asıl İstanbul, yani surlardan beride olan minare ve camilerin şehri, Beyoğlu, Boğaziçi, Üsküdar, Erenköy tarafları, Çekmeceler, Bentler, Adalar, bir şehrin içinde adeta başka başka coğrafyalar gibi kendi güzellikleriyle bizde ayrı ayrı duygular uyandıran hayalimize başka türlü ya-

şama şekilleri ilham eden peyzajlardır." Peki nerede bu "peyzajlar bileniniz var mı? Turgut Uyar, Dünyanın En Güzel İstanbul'unu dizelerinde yatırmadı mı? Yatırdı. Cemal Süreya, onu önce Öp/öp Sonra Doğurtmadı mı? Doğurttu. Metin Eloğlu, "Üsküdar'da Bir Börekçi Dükkanında" yediği böreklerden başkasına da ikram etmedi mi? Etti. Salâh Bursalı, Metin Eloğlu'nun "Üsküdarlama"sını "Soğukkuşu"dan bindiği tramvayda okumadı mı? Okudu. Edip Cansever'in Eros Otel, Umutsuzlar Parkı'nda değil miydi? Evet. Oktay Rifat, Koca Bir Yaz geçirdikten sonra, Bir Cigara İçimi de olsa, koşmadı mı İstanbul'a? Koştı. Nâzım Hikmet, "Haydarpaşa Garı'nda/ 1941 baharında/ saat on beş'te çıkmadı mı "Memleketimden İnsan Manzaraları"nı görmeye? Çıktı. Sözü uzatmaya gerek yok. İstanbul yok artık. Nerede o eski İstanbul? Ne eskisi var ortada, ne de yenisi? Yine de ortada bir İstanbul var, haritalarda durup duruyor.

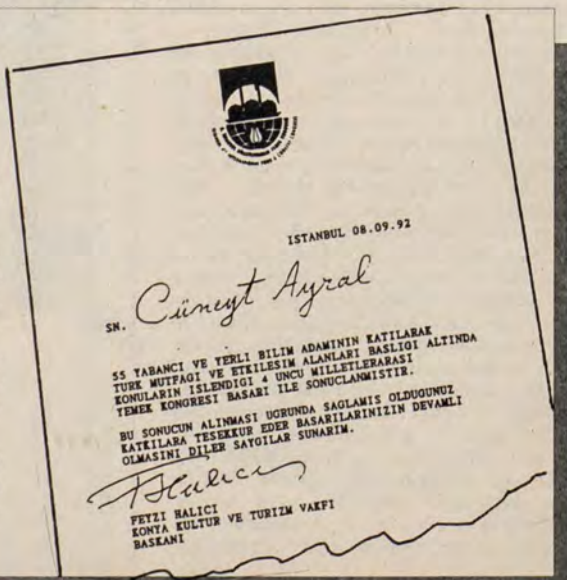
Binlerce "Alamancı"dan biri olarak geçiyorum İstanbul'un ve milyonlarca reklamın, inşaatın, insanın, arabanın, sesin arasından.

Gurbet, Merhaba!

Yemek Kongresi bildirileri yayımlanıyor

4. Milletlerarası Yemek Kongresi'nde sunulan bildiriler gazetemiz tarafından yayına hazırlanıyor.

Eylül ayı içinde 55 delegenin katılımıyla gerçekleştirilen 4. Milletlerarası Yemek Kongresi'nde sunulan bildiriler gazetemizin kongreye desteği çerçevesinde kitap haline getiriliyor. Kongre daimi sekreteri Tuğrul Şavkay'ın koordinatörlüğünde gazetemizin editörü Kerim Fersan'ın editörlüğü ile yayına hazırlanan kitap "Bin Tane Yayınları" çerçevesinde yayımlanacak. Gazetemizin anılan kongreye katkılarından dolayı kongrenin düzenleyicisi Konya Kültür ve Turizm Vakfı Başkanı Feyzi Halıcı gazetemizin sahibi Cüneyt Ayrıl'a bir de teşekkür belgesi gönderdi.

İstanbul'a gitmek ya d'a İstanbul'da olmak üzerine

Necmi SÖNMEZ

İstanbul'a gitmek ya da İstanbul'da olmak farklılıkları açısından insanı uzun bir süre düşündüren kavramlardır. Bu şehre gelirken ne düşünüyorsunuz, geldikten sonra neleri paylaşıyorsunuz? Geldiğiniz yer ile olmak istediğiniz yer arasında ne kadar büyük bir farklılık var. Tüm bu karmaşık duygulara yelken açarken Boğaz'da gezinen hastalık, yoksulluk, hüznü dolu bir tekne gibi şehre vuruyorsunuz kendinizi. Büyük caddelere, bulvarlara çıkıyorsunuz, yalnızlığınız İstanbul kadar etki yapmıyor- kentin belirli dokularını yakalamak- hiç olmayacak bir detayla küçük heyecanlar yaşamak için yaptığınız tüm uğraşmalar. (Örneğin İstiklal Caddesi'nde Hollanda Konsolosluğu'na paralel büyük, hala tıkrık tıkrık işleyen saat, işte Büyükdada'da iskeleye yakın restaurantların arasında kağıt

mendil, permatik satarak yaşamaya çalışan o yaşlı Bizanslı kadın.) Bir şehri gezerken zevk alabilmek pek zor bir uğraş olmasa gerek. Ama burada, olmak istediğiniz yerde kendinizi duyumsayabilmek için büyük bir çaba harcıyorsunuz. Şehrin Müslüman kesimlerinde, Sultanahmet, Fatih, Kariye, Edirnekapı semtlerinde amaçsız caddeleri kesen yan-paralel-dikey sokaklar var. Bu sokakların içinde köhne evlerin arasından fırlayan apartmanlara karşı mescitler var: Kumrulu Mescit, Sümbül Efendi Mescidi gibi. Evet belki buralarda bir üç katlı sefertası ev (eski üç katlı yarı kâgir Rum evleri) bulmanız, taşıtına girip loş ışığı, soğuk mermer basamaklar üzerinde algılanamaz mümkün değil. Bu evler, Beşiktaş'ta, Ortaköy'de vardı çünkü. İstanbul'da olmak sizin için bu taşlıkları barındıran evleri bulmak, bu taşlıklarda oturmak, o mermer soğukluğunu içinize çekmek. Gelirken bu şehre,

camileri, kiliseleri ya da eşsiz güzellikteki Boğaz'ı değil, kendinize ait olan, yılların içinde size bir nefes alma payı verebilecek detayları bulmak amacınız. Bu detaylar hızlı ama çok hızlı bir şekilde azalıyor, artık ne Akanthus'lari silinmiş bir sütun başlığına rastlamak size o

düşünüldüğünde normal bir sosyal hayattan bile soyutlanmak mecburiyetiniz ortaya çıkıyor. İşte bu soğukluk belki üretim sürecinin gerekliliği olan bir yalnızlığı sağlayabilir diye düşünüyorsunuz. Entellektüellerinin sadece ve sadece kolay yoldan para

kazanmayı düşündüğü bir yerde, insan ilişkilerinin argo sınırını aşmadığı bir coğrafyada ne, güzel bir sergiye gitmek, ne iyi bir tiyatroyu seyretmek mümkün olacaktır. Kaldırımlarının boyu, kesilen ağaçlarının acısı, sakız satarak dilenen insanlarıyla düşünmeliyiz şehirleri ve kültürlerini. Vapurlar kalıyor bir tek... Akşam saatlerinde Eminönü'nden kalkan Boğaz vapurlarının arka güvertelerinde boş tahta sıra, yağmurun ucunu ıslattığı tutamak demirleri, düşen damlaların Boğaz dalgalarında bıraktığı sessizlikle birlikte başınızı ufak bir hareketle

Fotoğraf: Kostantiniye Arşivi

heyecanı veriyor, ne de damga pulları pırtık bir taş plak bulmanız. Bir şehrin insanı takip ettiği görülmüştür ama artık o şehre gitmek istemeyen, kimi fotoğraflara sığınarak, orada, o zamanlarda olmayı düşleyen bir birey, İstanbul'a varmak için illaki seyahat etmek zorunda değildir artık. Fotoğraflar bizi artık bir daha esmeyecek rüzgarlara götürüyor; Selâhattin Giz'in eşsiz güzellikteki fotoğraflarının birindeki nergis satıcısının soğuk havada dalgalanan o kesik, o ana, o dakikaya adanmış izdüşümünü veriyor size. Artık sadece bir dönemin sepyalaşmış siyah/beyaz fotoğraflarına sığınmaktan ve her yanı saran vandalizmden kaçmak için kendimizi sırca saraylara atmaktan başka kurtuluş var mı? İstanbul'da hissetmek için kendinizi o şehirden uzaklaşmak zorunda, caddeleri dolduran insan kalabalıklarına karışmadan, küçük ev enteriyörlerine, masa-üstü düzenlemelerine sığınmak zorundasınız. Kahve yapmadaki beceriksizlikleriyle birlikte

çevirdiğinizde karşınıza eşsiz bir akşam kıvızı çıkıyor; siyahın artık uçmaya yüz tutmuş turuncuyla birlikte hafif olarak gece mavisine dönüşmüş hali, minarelerin, şehrin onca yoksulluğuna, problemine, hastalığına örten küçük ışıkları. İşte bu anlarda geldiğiniz İstanbul, olmak istediğiniz İstanbul'a yaklaşıyor gibi. Uzaklarda tahtında oturan bir kraliçe gibi Hagia Sophia'ya bakıyorsunuz ve ayaklarınızın dibindeki karanlık suya, bir kez daha, bir kez daha yalnızlığınızı bastırıyor, İstanbul bastırıyor. Vapur bir başka Boğaz iskelesine yaklaşırken, o düş te bitiyor, o an bir rüzgar gibi, bir öpücüğün bıraktığı sıcaklık gibi hızlıca eriyor.

Ayakl rını ana karaya değdirdiğinde ne yerliliğin ne yabancılığın vuruyor yüzüne, bir yolcuyum diye düşünebilir misin? Loşbahçe Sokak 20-30 Ekim 1992

Güzelliklerin azaldığı ve her geçen gün biraz daha yalnızlaştığımız bugünlerde... Siz de sizin gibi birileriyle ilişki kurmak, onlarla güzellikleri ve sevinçlerinizi paylaşmak istiyorsanız...

Kültür ve sanat dünyasında neler olup bittiğini öğrenmek istiyorsanız...

Okuduğunuz, seyrettiğiniz, izlediğiniz tüm etkinliklerin tadına varmak isterseniz...

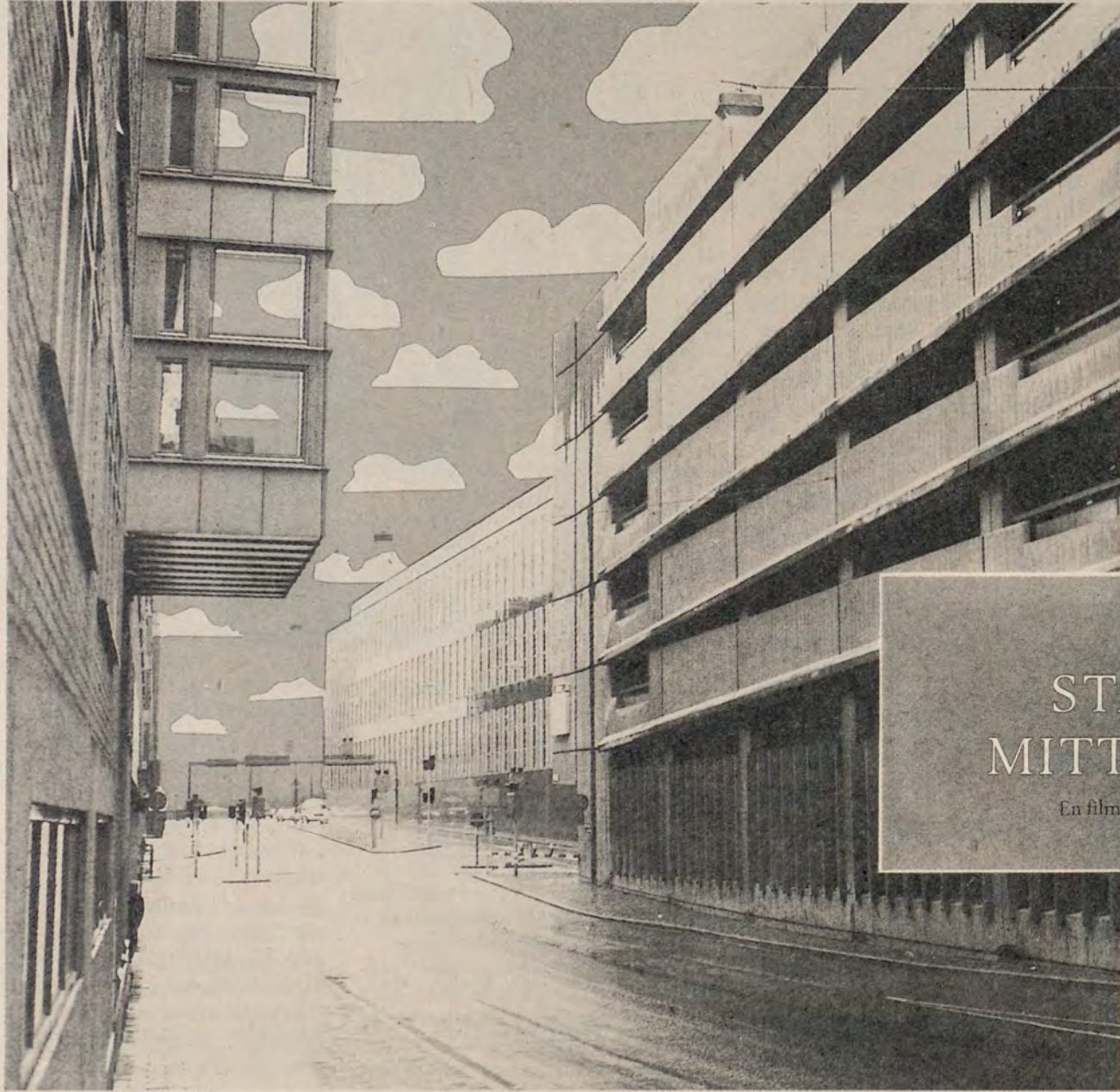
Hürriyet Gösteri'yi de okumalısınız

GÖSTERİ

SANATEDEBİYATDERGİSİ

Çökertilen bir şehir merkezi

Demir ÖZLÜ

STADEN I
MITT HJARTA.

En film av Anders Wahlgren

1

1974 Noel'inde, ilk defa Stockholm'a geldiğimden bu yana, bu kentin **Sergelstorg** ve **Hötörget** adlarını taşıyan merkezini sevedim. Sevmek bir yana, tam bir iticilik duydum. Bu iticilik, hatta tiksime 1979 Aralık ayından sonra orada sürekli oturmaya başlamamdan sonra da azalmadı. Bugün de, bu kent merkezi, üzerine aynı duyguları taşıyorum ne yazık ki. Stockholm kentinin esas inşa edildiği 1900'lü yılların baş-

larıdır. Tarihte yeralan, eski, büyük devlet adamlarından Birger Jarl adına açılan bulvar, örneğin o dönemde inşa edilmiştir. Ne mutlu ki, bu bulvar boyunca, yine o dönemde yapılmış olan, gerçekten de mimarlık değeri taşıyan binalar, hemen hemen olduğu gibi duruyor. Kentin, bugün en canlı bölümü olan **Sture Alanı** da bu bulvar üzerinde. Öte yandan Stockholm'un güney bölümünde 17. yy.dan kalma birçok ev de durmaktadır. Bugün Stockholm'da, kartondan dekorlar yapmaksızın 17. yy.da geçen bir film çevrilebilir. Yine yüzyılımızın başında yapılmış olan Sahil Yolu (Strandvägen) görkemli ve süslü yapılarıyla olduğu gibi durmakta. Fakat bu sahil yolu, üzerinde çok gezinilmeyen, biraz da soğuk bir yerdir. Fakat nasıl bir düşünce sonucudur, anlaşılamaz, kentin

esas merkezi olan, yukarıda adlarını andığım **Sergel Alanı** ile **Hötörget** (Saman Pazarı), II. Dünya Savaşı sonrasında, İsveç'in, bu yüzyıldaki ikinci zenginleşme sürecinde bütünüyle yıkılmış, bütün bu büyük kent merkezine gökdelenler, sözde modern -isimsiz ve çirkin- yapılar dikilmiştir. Yine **Sergel Alanı**'yla birleşen **Hamngatan** (Liman Caddesi) de anlamsızlaştırılmıştır. Elbette bu alan çok eleştirilmişti. Fakat ne yazık ki, Orwell'in 1984'ü anıştıran yüzüyle yerli yerinde bütün soğukluğuyla ve çirkinliğiyle durup duruyor. Bazı günler gidip bu alandan geçen insanları seyrederim. Giderek artan göçmenler bir yana, sarhoş ve narkomanların da dolduğu bu alandan geçen gündelik İsveçliler, kılık kıyafetleriyle hiç de büyük şehir insanlarına benzemiyorlar. Dağ sporu yapmaktan kente yeni inmiş gibi, tenis oynamaya ya da havuza

yüzmeye gider gibi kıyafetler, hiç de bir büyük kent insanları görünüşü yansıtmıyor.

1950'de Stockholm'un bu ortası 'kentsel çöküntü alanı' sayılmış ve yıkılarak yerine Dallas tarzı bugün binalar konulmuş. Sonuçtan kimseler hoşnut değil. Sonuç öldürücü. Kentin kalbi koparılmış. Kent kentsel niteliğini yitirmiş. İnsanların ruhları ezilmiş. Stockholm'lular kent insanları olmaktan çıkmışlar.

Kentsel çöküntü alanı sayılan yerin yıkılması ve sözde modernleştirilmesi, kentin esas çöküntüsünü yaratmış. Şimdi kurulmuş olan bazı örgütler, kentin bu merkezinin, eski fotoğraflarını bütün ayrıntılarıyla ortaya çıkardılar, onları büyüttüler ve eskiye dönük, ama doğru nedenlere dayanan yeni bir akım başlattılar.

Kentin bir bölümünde yeniden kurulan eski tramvay sistemi de bu akımla birlikte doğdu ve akımı güçlendirdi. Anders Wahlgren adlı sinemacı, kentin bu bölümünün tüm eski filmlerini ortaya çıkardı ve kentin ortasında, çok büyük bir ekranda gösterilen "Staden i mitt hjarta" (Kalbimdeki Şehir) adlı bir film yaptı. Bütün bu fotoğraflardan ve eski dokümanter filmlerden anladığımıza göre, bu kent merkezi, mükemmel bir kent merkeziydi, sadece orada yaşayan insanlarıyla, küçük esnafının dükkanlarıyla, o dönemin zenaatlarıyla değil, tüm yapılarıyla, yollarıyla, kaldırımlarıyla, caddeleri arasında işleyen tramvaylarıyla tam bir büyük Avrupa kentinin -örneğin savaş öncesi Berlin'in- küçültülmüş, güzel, eşsiz bir benzeriydi.

Yukarıdaki iki film fotoğrafı modern (!) ve eski, nos-

taljik Stockholm merkezinin görünüşlerini yansıtıyor. Herkesin yüreğini ağzına getiren bir fark bu. Elbette mücadele devam ediyor. Önümüzdeki aylarda ve yıllarda bütün ayrıntılarıyla bu yazık oluşu herkes daha iyi kavrayacak. Görgüsüzce zenginleşme, boş mimari ve yaygın bir küçüklük duygusu bir kentin ruhunu bütün bütüne öldürebiliyor.

Bütün bunları bizim "yeni Beyoğlu düzenlemesi" için yazıyorum. Hiç kimseye sorulmayan ve halkın bilgisine sunulmadan gerçekleştirilen bu proje kentin ruhunu öldürdü. Beyoğlu için bir modernleşme değil, bir geriye dönüş, maddi bakımdan bir geçmiş arama süreci gerekliydi. "Sosyal-Demokratlar iktidara geldi" diye eleştirel sesler çok cılız çıktı. ama onlar da, aynı ölçüde uzak değiller mi, kentin ruhundan?

İSTANBUL SAATİ Jak DELEON

80 yıl önce şarap, mastika, bira

Bizim "İstanbul Saati" hepten "vakt-i kerahat'e döndü. ama belge belgedir; 80 yıl önce dem nereden kapılır, hangi sokaklar müskirat ve efkar dağıtır, bunları bilmek her İstanbul muhbirinin hakkı. Buyurun öyleyse. Be-yoğlu'nun ara sokaklarına, artık olmayan binbir kapının eşliğine:

1912 tarihli "Annuaire Oriental" (Doğu Yılı) başlıklı derlemeye göre, Be-yoğlu'nda şarap ve mastika satanların adları ve adresleri:

Georges Tchikimis: Afet Sk. 10.
Constantinos Zouras: Allean Sk. 4.
Ferdinand Salem: Altın Bakkal Sk. 6
Teryazos: Asmalimescit Sk. 3
Constantinos Papanicolaou: Asmalimescit Sk. 30

Yerotheos Pappadopoulos: Aynalıçeşme Sk. 19
Ernest Clementshitsch: Aynalıçeşme Sk. 33/4

Jean Tchachakos: Büyük Hendek Sk. 14
Lascoris: Büyük Hendek Sk. 25
Dimitrou: Büyük Hendek Sk. 46

Stilianos Boussamias: Ceditiye Sk. 1
Constantinou: Ceditiye Sk. 18
Christo Halvadjis: Doğramacı Sk. 33

Zachariadis: Doğramacı Sk. 40
Barekas: Faik Paşa Sk. 5
Trapazaki: Feridiye Sk. 17

Anthopoulos: Glavani Sk. 5
Constandakis: Halepli Sk. 5
Sagredo: Hamalbaş Sk. 42

Donas ve Vayakis: Hamalbaş Sk. 52
Donas ve Vayakis: Kalyoncukolluk Sk. 9
Fotiadis ve Koyas: Kalyoncukolluk Sk. 11

Nicolas Drossinos: Kalyoncukolluk Sk. 25
Constantinos Soroto: Kalyoncukolluk Sk. 33
Georges Verghetopoulos: Kalyoncukolluk Sk. 36

Loukidou ve Roussos: Kalyoncukolluk Sk. 46
Zaroyanni: Kalyoncukolluk Sokağı 47
Sagredo ve Nigri: Kalyoncukolluk Sk. 48

Lazarides: Kalyoncukolluk Sk. 57
Haidopoulos: Kalyoncukolluk Sk. 86
Teryazos: Kumbaracı Yokuşu 10

Stropas: Kumbaracı Yokuşu 36
Gregoire Nicolaevich: Kumbaracı Yokuşu 72

Costi Foukidis: Kumbaracı Yokuşu 89
Ferdinand Salemas: Kumbaracı Yokuşu 103
Christodoulo: Küçük Hendek Sk. 1

Tsitouris: Küçük Hendek Sk. 5
Christodoulo: Küçük Hendek Sk. 12
Tsitouris: Küçük Hendek Sk. 23

Georges Broussalis: Küçük Parmakkapı Sk. 19
Sarris: Misk Sk. 6

Constantinos Parelidis: Pangaltı Sk. 95
Anesti Tchaprassakis: Pangaltı Sk. 227
Georges Efstratiou: Pervaz Ağa Sk. 57

1912 tarihli "Annuaire Oriental" (Doğu Yılı) başlıklı derlemeye göre, Be-yoğlu'nda bira satanların adları ve adresleri:

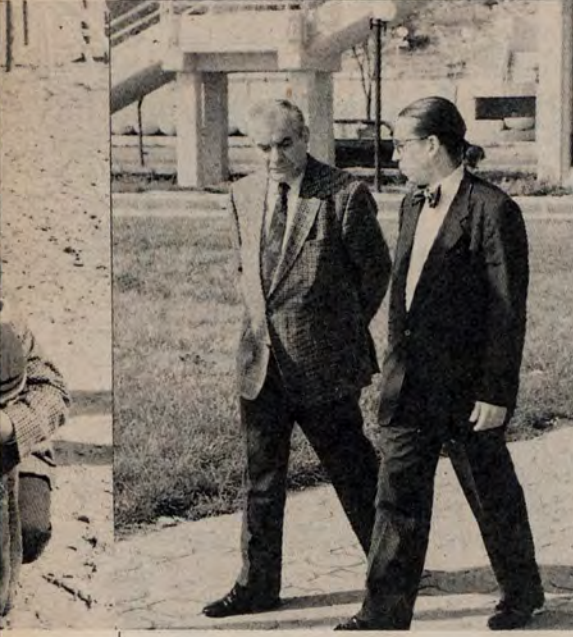
Tambacopoulos: Asmalimescit Sk. 19
Charles Bellet: Asmalimescit Sk. 51/1
Seraphimos Ivrakis (Yanni Birahanesi Müdürü): Aynalı Çeşme Sk. 23

Jean Sideris (Bomonti-Nectar Birahaneler Birliği Müdürü): Bayram Sk. 44/3
Dimopoulos: Büyük Hendek Sk. 21
Sirab Sakayan: Çakmak Sk. 19

Leonidas Thomasopoulos: Feridiye Sk. 125
Constantinos Cnezevich Glavani Sk. 8
La Parisienne Birahanesi: Hamalbaş Sk. 7

Pappageorgiou: Hamalbaş Sk. 26
Kyriacopoulos: İki Kuyulu Sk. 3
Psaropoulos: Küçük Parmakkapı Sk. 11

Sophie Boyard: Asmalimescit Sk. 20
Joseph Hanke (Bomonti Birahanesi'nde muhasebeci): Aynalıçeşme Sk. 27
Taxiarchis Ivrakis (Yanni Birahanesi Sahibi): Sofyalı Sk. 12

SÖZEN: "BOĞAZIÇI YASASI HAZIR

Röportaj: Cüneyt AYRAL

Fotoğraflar: Ümit GÜNDOĞDU / Nikon

Gazetemizin adı için Sanayi Bakanlığı nezdindeki marka tescil başvurumuzun red edilmesini ve red gerekçesini, "saçmalık ve cahillik" olarak niteleyen İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Prof. Dr. Nurettin Sözen: "İstanbul'un gazetesine İstanbullu sahip çıkmalıdır, biz de bu şehirdeyiz biz de sahip çıkıyız" dedi. Bir süredir gazetemize yazılarını aksatarak gönderen Büyükşehir Belediyesi Kültür Dairesi Başkanı Hilmi Yavuz'un bu davranışını şikayet kabul edip uyaracağını söyledi. Bu konuşmaların ardından gazetemizi arayan Hilmi Yavuz: "Şikayet edildigimi biliyorum, ama yazımı göndermişim, sayın Başkana çok tavsiye gerektiren bir dizgi sistemi ve dikkatsizliğin gazetesinde hakim olduğunu arz ettim. Ama herşeye rağmen yazmaya ve Bizim Şehir'i desteklemeye devam edeceğim, devam edeceğiz" dedi.

35 KENTTEN GÖÇ AYNI HIZLA SÜRÜYOR

Nurettin Sözen İstanbul'a 35 şehirden süren göçün durmadığını, bugünkü koşullarda da durmasının beklenemeyeceğini açıkladı. Göç ile gecekondulaşan İstanbul'da özellikle arsa ve yerleşim yeri spekülasyonlarının yeni zenginler ürettiğine dikkati çekmemiz üzerine, Belediye Başkanı kent rantlarının doğru dağılımı sağlanmadıktan, bu konuda ulusal politikalar üretilmedikten sonra bunun önüne geçmenin güç olduğunu söyledi. Sözen: Kent rantının doğru dağılımı sağlanırsa göç ayıp olmaktan çıkar. Biz göç edenleri değil, göçe neden olan oluşumu düzeltmeyen, düzelteremeyen devlet yöneticilerini suçlamalıyız, bunların içinde kuşkusuz ben de varım" dedi. Gelişmiş toplumlarda şehirleşmenin % 75'lerde ce-

reyan ettiğini ancak Türkiye'de bu oranın % 55'lerde olduğuna da işaret eden Sözen, çarpık kentleşmenin sorumlusunun 1950'lerde başlayan sanayileşmenin kendisinden önce devletin örneklemediği Sümer sanayilerini örnek almayışının olduğunu söyledi.

KONU CAMİLERİ YIKAMIYORUZ

Gecekondulaşmanın getirdiği çarpık kültürel değerlerin üretilmesi konusunu açtığımızda Mimar Sinan'ın şehrinde bunca çirkin caminin gerçek Müslümanları da gitmekten soğuttuğunu anımsatmamız üzerine Nurettin Sözen; bu camilerin imar izinlerinin olmadığını, ancak ülkenin genel gerekleri nedeniyle de engellenmeye kalkışıldığında ters spekülasyonlara neden olduğunu açıkladı. Camilerin çoğunun ibadet dışı yerleşim kaygıları ile inşa edildiğini bilmelerine rağmen engelleyemediklerini de sözlerine ekleyen Belediye Başkanı Marmara Denizi'nin temizlenmesi konusunda umut verici konuştu.

2000 YILINDA MARMARA DENİZİ TERTEMİZ

1993 yılında bir, 1994 yılında bir tane olmak üzere iki biyolojik arıtma tesisinin devreye gireceğini açıklayan Nurettin Sözen 300 milyarlık yatırımla gerçekleştirilecek olan diğer iki tesisin de ihalelerinin kendi dönemlerinde gerçekleştirileceğini söyledi. GAP Projesi'nden sonra Türkiye'nin ikinci büyük yatırımı olacak olan 18,5 trilyon liralık İstanbul Su ve Kanal Projesi'nin de bu dönemde Dünya Bankası kredisi ile hayata geçirileceğini müjdeleyen Prof. Sözen, bu proje içinde de ayrıca dört tane biyolojik arıtma tesisi olduğunu da açıkladı.

DEVAMI ONDOKUZDA

SÖZEN'LE # 1

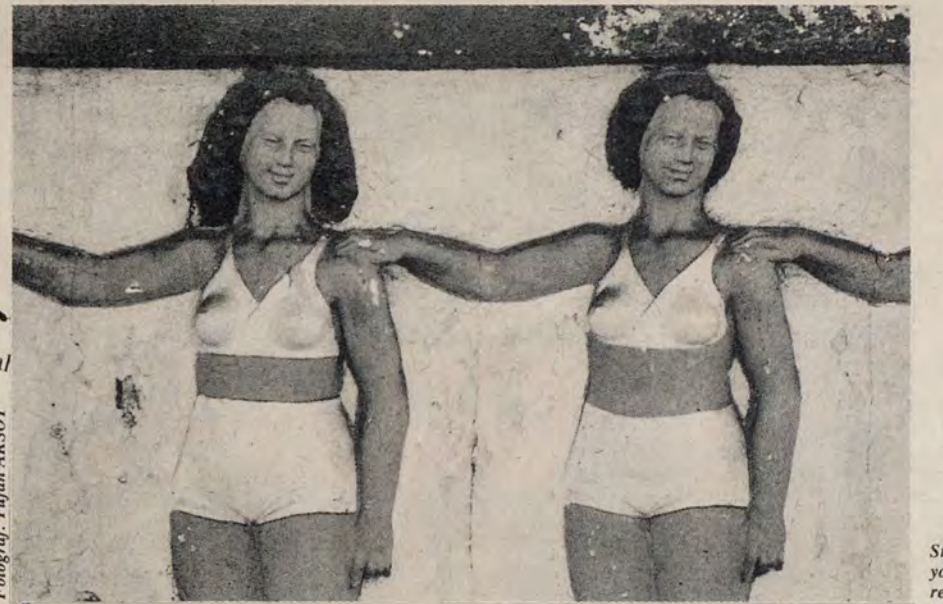
• Maçka Taksim arasındaki teleferik 1993'de hizmete giriyor.
• Süleymaniye mahallesi'nin korunması çalışmaları Kültür Bakanlığı, UNESCO ve Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nun ortak çabası ve 1993 İSTANBUL YILI kapsamında 1993'de başlıyor.

• Süreyya Plajının yıkılan resimli duvarları için Kartal Belediyesi'nde Büyükşehir Sorumlular bulunacak ve hesap sorulacak.

• Yayılaştırma projeleri sürecektir. Kumkapı projesinin başında bir derneği kurmaya söz veren esnaf hala sözünü tutmamış. Kumkapı'nın yayılaştırılması ile geliri on kat artan yöre esnafı kendi Bahariye ve Samatya yayılaştırma projesi başlıyor.

• Halk suyu çalışmaları yaygınlaştırılıyor. Belediyenin sahibi olduğu kaynaklardan alınan su pompalarla isteyene ucuz fiyata satılıyor. Cam şişede su çalışmaları da yaygınlaşıyor. Proje kendi kendisini ödediği gibi kâra da geçiyor.

• Boğaziçi yasa taslağı çok yakında tartışmaya açılıyor. Boğaziçi trafiği dahil tüm ulaşımın belediyeye bağlanması isteniyor. Taslak yasalaşırsa Boğaziçi hem güzelleşecek, hem de gelişebilecek. Öngörünümdeki sorunların çözülmesi için yasa şart.
• 100 otobüse doğal gaz bağlanıyor. 1500 yeni otobüsün hepsi 1993'de geliyor, eski otobüslerin motorları değiştiriliyor. Toplu ulaşım, doğal gaz, tramvay ve metro çalışmaları ile EGZOSSUZ İSTANBUL'a çok az kaldı
• Egzozdan çıkan gazlara çok yakında yapılacak bir düzenleme ile ciddi cezalar geliyor.

Süreyya Plajı'nın yok olan duvar resimleri

İstanbul'u
İstanbul
yapan
bütün
değerlere
saygıyla...

FİDAFİLM

SÖZEN'LE # 2

Mega Star'ın mega göçü

Ünlü pop sanatçısı Michael Jackson'un iptal edilen İstanbul konseri için Londra'dan İstanbul'a otuzu aşkın TIR sahne ve teknik ekipmanlar taşıdı. İngiltere'de birkaç firmadan kiralanan TIR'lar Dolmabahçe'de İnönü Stadyumu'nun arkasında park edildiler. Geriye gönderilene kadar da özel güvenlik elemanlarınca 24 saat korundular.

Yeni Marjinaller Nişantaşı'nda

İstanbul'un bilinen marjinalleri simitçiler, seyyar satıcılar, çiçekçi çingeneler ve ayakkabı boyacıları yavaş yavaş köşelerini "entellere"

kaptırıyorlar. Ortaköy'de yaratılmaya başlanan sokak satıcılığı giderek İstanbul'un diğer varlıklı bölgelerine de sıçramaya başladı. Teşvikiye ile Nişantaşı arasında okunmuş kitap ve dergi satanların, kendi ürettikleri hediyelik eşyaların tezgahını açanların büyük çoğunluğu üniversite öğrencileri.

Avni Arbaş'ın sergisi ilgi çekti

Ünlü ressam Avni Arbaş'ın Beyoğlu Garanti Sanat Galerisi'nde açtığı resim sergisi 1-22 Ekim 1992 günleri arasında ilgiyle izlendi.

Swissair Customer Portrait 60: Vanessa Nunes da Silva, secretary, and Bruno Soares, PR-manager, Rio de Janeiro, photo by H.P. Schneider.

YAZI İŞLERİNDEN Nedim AKKOHEN

3. Uluslararası İçgiyim Haftasının getirdikleri

Defile denilen olay, firmaların ürünlerini tanıtmak amacı ile yaptıkları gösteridir. Bu gösteriler düzenlenen çeşitli organizasyonla sadelikten ilginçliğe, monotonluktan dikkat çekici şovlara doğru bir grafik çiziler. Geçtiğimiz ekim ayı içinde İbrahim Ayral Holding firması adına, Cüneyt Ayral ile birlikte düzenlediğimiz defile-show ellerine davetiyelerin geç ulaşması nedeniyle geç haberdar olup iştirak edemeyenler ve maalesef yorucu çalışmalarımızdan ötürü davetiyeye göndermeye fırsat bulamadığımız için gelemeyenler adına gerçekten üzgünüz.

Neden uluslararası? Bu noktaya açıklık getirerek başlayalım yazımıza: Öncelikle gerçekten dünya sıralamasında en üst dereceleri koryan markaların ürünlerini sergilemesinden ötürü uluslararası. Çeşitli ülkelerin en güzel ve en uyumlu mankenlerinin bu gösteride yer almalarından ötürü uluslararası. Organize edilen düzen ve sunuş açısından getirdiği ilginçlikten dolayı uluslararası...

Yılların getirdiği tecrübeye dayanarak, defile sırasında sunulan kıyafetlerin çokluğu ve çeşitliliğinden, izleyicinin gözünde genel imaj bıraktığı doğrusundan hareket ederek, bizler herşeyden evvel, misafirlerimize ilginç olabilecek ve onları şıktırmadan bir saati aşkın, nefeslerini kesebilecek, dikkatlerini dağıtmadan hep üzerimize çekebilecek bir sunuş tarzının arayışı ile başladık işe. Bunun için defileyi, defile olmaktan çıkarp bir show şekline dönüştürmek vardı aklımıza yatan. Defilelerde monotonluğun, mankenlerin baştan sona dek asker yürüyüşü içinde podyumu katetmelerinden kaynaklandığını hep izledik durduk. Değişikliği podyum düzeninden, sahne düzenine değiştirdik. Bize göre bu konuda alınmış çok cesur bir karar, alışlagelmış bir düzenin dışına çıkmak, beğeni kazandırmak idi. Sahne düzeninde, sahneyi boş bırakmayıp, olaya sürekli bir hareketlilik getirmek de gerekiyordu. Ülkemizde adının (yakında) çokça duyulacağı Süleyman Kara adlı ressama fikrimizi anlatıp, defile sırasında spontane resimler çizildiği takdirde hem kendine hem de showa katkıda bulunacağını izah etmeye çalıştık. Harika bir ilgi ile, sanata verdiğimiz çeşitli desteklerden, bize olan şükranlarını iletip bu gösterimde yer alabileceğini bildirdi. Tasarladığımız sahne görüntüsüne hoş ve hareket getirmek için de bu yıl ilk kez pop klasik türde, ünlü tenorların şarkılarını ve Güney Amerika'nın sihirli flüt seslerinin kullandığı pop folk tarzı müzik uygulamaya karar verdik. 3. Uluslararası İçgiyim Haftası'nın getirdiklerine gelince. Haftayı takip eden ve diğer firmaların defilelerinde ilk defa uyguladığımız müzik türünün benimsenip aynı çizgide uyguladıklarını gördük. Yine haftamızı takip eden yurt dışındaki bir defilede podyumun bir kenarında ressamın show yaptığına şahit olduk. Adamların işi gücü yok da bizi mi takip edecekler? Demeyin. Bizim aşağılık kompleksimiz yok, bu soruyu herhalde deyiş geçiriyoruz. Ancak defile sonu, misafirlerden birinin "Ben bunu yurt dışında izleseydim, işte kardeşim Avrupa derdim" sözü hala kulaklarımızda çınıyor. Gurur duyuyoruz. Ülkemizin en ünlü gazetelerinin birinde bizlerden defile ustaları ünvanını yakıştırmasına da teşekkür ederiz. Ancak, bizler yüklenmiş her işimizi seviryoruz; onu yüceltmek için de olağanüstü mücadeleyi sürrekli vermeye hazırız.

Bugün Sadabad, Harabâ olmuş. Ama ağaçlar yine ulu, yine güzel

Kağıthane

Patrona Halil dahi Cami yıkılmaktan korkmuş ki, bu sevimli yapı bize ulaşmış

mahbûbları

Taner VIDİNLİĞİL

Çağlayan'dan Kağıthane'ye inip sola sapınca, sağ tarafımızda Kağıthane Deresi akar. Onun da sağında Hasbahçe'nin yüksek ağaçlarla bezenmiş Koruluğu'nu görürsünüz. Biraz daha ilerleyince sağda, eski İstiklâl Okulunu ve önünde Kağıthane Deresi üstündeki çağlayanın, oymalı mermer kaskadlarını ve biraz daha geride Sadabad camisini görebilirsiniz. Bunların dışında başkaca hiçbir şey kalmamıştır, eskijyi anımsatacak...

KAGİTHANE MESİRESİ

Kanuni Sultan Süleyman devrinden itibaren cirit oyunlarının, ok atma yarışmalarının ve diğer yarışmaların düzenlendiği bir yer olmuştur Kağıthane. Bu mesire daha çok ilkbaharda kullanılırdı. Hidrellez'den sonra, tatil günleri halk kayıklarla, arabalarla ve hatta yayan olarak, akın akın gelirlerdi. Dere kenarındaki ve dere boyunca civara yerleşmiş koruluklarda, çınarlar altına iğnalar serilir, rengarenk giyilmiş hanımlar ve beyler bunların üzerine otururlardı. Söğüş et veya tavuk, dolmalar, börekler, salatalıklar, meyveler yenir, buz gibi serbetler içilirdi. Muhallebecinin sattığı sakız muhallebe, taze kurutulmuş leblebi ve leblebi şekeri, macuncuların manilele sattıkları tarçınlı zencefilli macunlar kapış kapış giderdi. Yüce çınarlar salıncaklar kururdu, daldan dala uçarcasına sallanırdı. Körebe, saklambaç en revaçta oyunlardı. Bu arada tavşan ve güvercinlere niyet çektiler, ayı ve maymun oynatanlar çok ilgi çekti. Yemekten sonra, derede kayıklarla gezintiyi çıkırdı. Güzel hanımlarla beyler, yaşmak ardından birbirlerini süzerlerdi. Bu arada grupları dolaşan çingene çalgıcıları ve göbek atanları da unutmamak gerekir. Kağıthane mesiresi havaların ısınmasından sonra revaçtan düşerdi. Bunun sebebi de, az rüzgâr alması ve korulukların rutubetli sıcağıydı. Evliya Çelebi Kağıthane mesiresi için şunları söylemektedir. "Kağıthane Deresi'nin kenarındaki İmrâhor Kasrı aşap bir binadır. İstanbul Emiri burada oturur. Bu mesire dünyada benzeri olmayan bir teferrüğe (eğlenme, dinlenme yeri)dir. Nice azim çınarları vardır. Osmanlı Padişahlarının atları burada çayırılır." Kağıthane Deresi'nin iki yanı kavak ve bilhassa çınar ağaçları ile bezenmiştir. Mesire bilhassa 18. yüzyılda III. Ahmed'in zevk sahibi veziri İbrahim Paşa zamanında, Lâle Devri'nde dilere destan olmuştur. O devirde derenin etrafında, Padişah ve vezirlere hizmet eden

altmış kadar kasır inşa edilmiş ve bahçeleri Versailles Bahçeleri gibi düzenlenmişti.

SADABAD

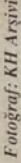
Kağıthane'deki kasırların en önemlisi Sâdâbâd Kasrı'ydı. Bu kasır bölgeye adını vermiştir. Ötündeki dere üzerinde suların çağlayarak aktığı oymalı mermerlerden kaskadlar yapılmış, çevresinde dillere destan lâle bahçeleri düzenlenmişti. Kağıthane'de en zevkli âlemler, çağlayanların mehtabında yaşanrdı. Kaplumbağaların üzerine mumlar dikilerek, lâle bahçelerinde dolaşmaya bırakılırdı. Bu arada Şair Nedim'in şiirleri okunur ve musiki meşkilirdi. Bu âlemlere Çeregan denirdi. Ay ışığı altında, kaskadlardan dökülen suyun sesi, musiki nağmelerine karışırdı. İbrahim Paşa, etrafındaki hanımlara altınlar saçarak onları ihyâ ederdi. O tarihlerde Sadabad'ın lâle tarhlarını, havuzlarını, fiskiyelerini ve rengarenk kasırlarını gören bir İran şairi hislerini "Dağ ateş, lâle ateş, ümmî dünya ateş" diyerek ifade etmiştir. Yandaki şürde Şair Nedim de Sâdâbâd'ı bir başka güzel anlatıyor. Ancak bu zevk âlemleri, Patrona Halil İsyanı ile sona ermiştir. İsyan, sadece Lâle Devri'nin önemli kişilerinin başlarını almakla kalmamış, Kağıthane Kasrı ve bahçelerini de yerle bir etmiştir.

MAHBUB

Daha önceleri de yetiştirilmekle beraber, özellikle 18. yüzyılda bütün İstanbul'u bir lâle merakı sarımsı. Evliya Çelebi Kağıthane mesiresindeki lâlezarda "Kağıthane Lâlesi" denen "Lâle-i Günâgün"den bahsederek "Lâle vakti burayı görenin aklı perişan olur" der. Çiçek pazarlarında, o güne kadar görülmemiş lâleler sergilenmeye ve satılmaya başlanmıştı. Bunlar içinde en kıymetlisi MAHBUB denen lâle idi. Bu lâlenin bir soğanı beşyüz altına kadar çıkınca devlet nârh koymak zorunda kalmıştı. Lâle Devri şairlerinden Nedim'in mısralarında bütün kasırları, bahçeleri, havuzları, lâleleri, ağaç ve çağlayanları ile halâ yaşayan Kağıthane, bugün ne halde, yazının başındaki tarife uyarak bir gödin de, görün lütfen. Bakalım o zaman "Aman bu nostalji de bıkırdı artık" der misiniz?

ni CİNOZOĞLU

HABERLERİ

N.R.

BİZİM ŞEHİR

AYLIK SİYASİ GAZETE

ENGLISH SUMMARY

NOVEMBER 1992 NO. 39

THE LATEST ENTHRALLING EPISODE IN THE HISTORY OF A POWER STRUGGLE BETWEEN AN EDITOR AND HIS BOSS. ACCORDING TO THE EDITOR
November 1992

COMING TO THE POINT Kerim FERSAN

Hostilities have escalated since last month. You might well ask why. That Open Letter to the Boss of mine in the last issue somehow reached the boss's ears. That traitor, the anonymous N.R., sent him a copy by "Very Private and Secret" messenger, and his feelings must have been hurt because since then he has been treating me abominably. Regrettably there are none of those foreign business trips in the offing to get him off my back.

Now that has become a TV celebrity as presenter of "Alır Goturur İstanbul" he is shackled at home. The dear chap would have shown everyone what a real presenter should be like, but something went wrong. Could it be that his partner did not give him a free rein? He'd barely opened his mouth, before he shut it again from what I saw.

We have been colleagues for years, but I had never had such a wonderful opportunity to examine the back of his neck and behind his ears before. I have the cameraman to thank for angle shots of unforgettable originality.

Now I am waiting avidly for the second programme in the series for some more fascinating closeups of The Boss.

Murmurs along the grapevine suggest that the Boss bears me a grudge for the aforementioned letter, and is planning vengeance. Rumour has it that he has been bandying threats about putting me on the November programme and trampling me in the dust with questions not even a genius could answer.

A donkey's bray is worse than its bite, as they say. So ask your worst, Boss. A little less of that embarrassing chitchat about food please. When most of the audience is worrying about where the next meal is coming from, it is tactless to say the least.

That apart, the discussions were just what we have been waiting for, although the "Around İstanbul" fell flat. Walk a bit faster please, and more information with less scenic clichés would be welcome.

Now for our new news from the newspaper. Everything is as usual: low sales, and still no eager advertisers battering down our door. Though I hear that the Mayor told the Boss he was thinking of "supporting your newspaper" the other day. I wonder.

LINGERIE WEEK OVER

The Third International Lingerie Week ended on 14 October with a grand finale in İstanbul.

We asked coordinator Yasemin Sakarya about the future of this annual event organised by İbrahim Ayral Holding A. S. "Our objective is to broaden participation and above all to put İstanbul on the fashion map" she explained.

Two English, one Irish, two Jamaican and one Turkish model glided along, while the artist Selahattin Kara kept up painting displays on the podium throughout the event. On the last day the artist Bedri Baykam was invited up to face the footlights, where he painted the jacket of the compete.

The event attracted lots of attention in the local press, and the show were broadcast on all the Turkish TV channels.

The experience of the week was the intriguing dances of the Irish model Antoinette Henderson.

Warner's, Gabriel Veneto, Chantelle, Gossard, Passionata, Berlei, Jane Woolrich and Free Support, as well as Majestic swimwear's 1993 collections took part in the Week, for which the set, music and lighting were undertaken by Gaydar. Disc jockey Nedim Akkohen came in for his own share of acclaim.

ALIR GOTURUR İSTANBUL OFF TO A GOOD START

Audience ratings were favourable for the first 90-minute programme in the new Alır Goturur İstanbul series, for which our newspaper proprietor Cuneit Ayral is both advisor and presenter. The signature tune was composed by Fuat Oburoglu and sung by Nukhet Duru. Co-presenter Figen Batur won points for being perfectly at ease. The sections featuring Nukhet Duru and Ajda Pekkan dragged on too long for most viewers, however, and the failure to write Cuneit Ayral's name in the credits was accounted a scandal.

BE READY FOR THE NEXT PROGRAMME ON 7 NOVEMBER
THE SECOND PROGRAMME IN THE SERIES ALIR GOTURUR İSTANBUL WILL BE BROADCAST AT 22.05. ON 7 NOVEMBER ON TRT 1. Alır Goturur İstanbul's guest on 7 November will be Mayor of Greater İstanbul. The programme will feature veteran car collecting, Beyoğlu, the İstanbul Atatürk knew, and many other fascinating subjects.

CIVIL SOLIDARITY PLATFORM CONVENES

A civil solidarity platform for İstanbul convened on 22 October 1992 to debate the draft solidarity protocol, and proposals concerning the İstanbul symposium. The Ministry of Culture has nominated 1993 as İstanbul Year, and applied to the Chamber of Architects for the backing of civil solidarity platform members, which include Konstantiniyye.

PUBLIC APATHY TO LOCAL ELECTIONS IN İSTANBUL

The TPP candidate for mayor of Bahçelievler held an informal meeting with journalists, including a reporter from your own Konstantiniyye, who asked Mustafa Übeyt Devrim what he intended to do about environmental and cultural pollution in Bahçelievler. Devrim declared his determination to fight pollution and open theatres and cinemas throughout the district. He complained about public apathy, saying that voters were fed up of politics and politicians.

IN THE WAKE OF THE ART FAIR

This year's art fair attracted art publishers and art materials suppliers as well as galleries. The fair was well timed, and lasted long enough to make an impact on İstanbul's art scene. One complaint is that the galleries patch together exhibitions with whatever works they have to hand at the time instead of displaying a carefully chosen selection of the best works by equally carefully chosen artist. Nonetheless, the event was an exceptional success, and we congratulate the organisers.

ENTRANCE CHARGE FOR İSTANBUL

Konstantiniyye's proposal two years ago that those wishing to settle in İstanbul should be charged for the privilege (See issue 4, September 1990), has now been echoed by a 12-man committee set up by parliament to discuss İstanbul's future. Realising at last that İstanbul is heading for disaster, the committee has been debating solutions such as dividing İstanbul into several provinces, and charging a tax on newcomers. The real issues should be to deter newcomers by taxing goods and services to raise the cost of living, relocating industry either outside the city or in other cities to reduce the market for labour, and relocation of shanty town dwellers in satellite towns instead of distributing title deeds. As long as İstanbul appears paved with old the city's fate is sealed.

"CULTURAL DISCREPANCY" IN ART AT THE INTERNATIONAL İSTANBUL BIENNIAL

Works by 70 artists from 15 countries will be on display at the Third International İstanbul Biennial until 30 November. İstanbul is used to cultural events in all kinds of historic settings from Turkish baths to Byzantine churches, but this is the first time that art has found its way into a fez factory. This early 19th cen-

tury factory building on the Golden Horn has been converted into a magnificent museum of modern art.

Despite the inspired theme (cultural discrepancy) organisational shortcomings have detracted from the biennial's success. Which painting belongs to who is an unsolved riddle and the arrangement is dismal.

Participating countries are Austria, Belgium, Bulgaria, Canada, France, Israel, Italy, the Netherlands, Poland, Romania, Russia, Spain, Turkey, the UK, and the USA.

STREET FILM SHOWS

Deri Show disclosed its 1992/3 Autumn collection at an openair film show on a gigantic screen in Nisantasi. After early evening drinks the party continued with meatballs barbecued in the street, with son et lumière from Umur Turagay's breakaway fashion film.

WHO WILL SAVE THIS HISTORIC BAKERY?

The 80-year-old military bakery at Merter has been abandoned to its fate, despite being a graded historic building. To whom it may concern...

TURKEY COLD-SHOULDERS MEGASTARS SISI

How I would have loved to report the splash that Michael Jackson made in Turkey, yet despite months of advertising and press coverage, his coming was a mere ripple. When Samantha Fox came to İzmir at few years ago the event fizzled out in similar fashion. Only three thousand ticket holders turned up to the concert at Alsancak Stadium, and the concert at İstanbul Airport Disco was a complete fiasco. Some of the blame goes to the organisers, but the rest to the press. Both Jackson and Fox hit the headlines with accounts of their caprices and whims, and the Turkish public were put off by claims that Michael Jackson had demanded a solid gold lavatory seat, would only eat food cooked by his own chefs, would be closely guarded from enthusiastic Turkish fans and other stuff in similar vein.

The TL250,000 per ticket is the equivalent of five-day's work to the average Turkish wage-earner. In a country where the minimum wage is 907,000 who could pay that much for a ticket even if Elvis Presley were to rise from the dead and give a concert?

Now let me get to the point. I am one of those who believe that Michael Jackson's illness was just a fabrication. When he saw how few tickets had been sold, he refused to sing to an audience of 10-15 thousand people and went home. Let this be a lesson to us in future.

CAN YUCEL'S ADVENTURES ON THE STRAND Hilmi YAVUZ

London bobbies may remember the night in the 1960's when Can Yucel peed in the Strand with such dire consequences.

That night Can was on dawn duty at BBC Turkish Service, and on the way called in at Henekey's, the nearest pub to Bush House. Those were the days when closing time was ten thirty, but when the Irish barman Tony called "Time up", our friend's mind was well misted with alcohol. Can hurried out and set off, only to realise that he had a desperate physical need. The pub was already locked, and Bush House was too far away, so perforce Can turned his back on the busy street and relieved himself in a shop doorway.

Two seconds later, "Hello, Hello, Hello" (standard "bobby language"), and Can was asked to accompany a friendly PC to the police station. Once there Can defended himself vigorously with incoherent cries, interspersed with explaining that he had imagined England to be a free country and talk of habeas corpus.

With difficulty the inspector elicited the fact that Can worked at the BBC, and phoned up Dr Andrew Mango, head of the Turkish service, despite Dr Mango's pleas that Can should be released because otherwise he would miss the broadcast, the inspector refused to let him go unless the good doctor came in person. Pulling on his trousers over his pyjamas, and driving from his house at a very considerable distance out of London, Dr Mango took charge of Can, now snoozing peacefully on a wooden bench.

If only Can had visited England in the 1590's, before Sir John Harington invented the water-closet (1596), or 18th century France before the police forbade chamber pots to be emptied into the street. In the past Turkey found the answer to people relieving themselves in discreet corners of buildings, by erecting inscriptions reading "May those who died in battle rest in peace". This gentle hint was supposed to shame those who might be tempted to defile the spot. (Such a stone still stood in the outer courtyard of Süleymaniye Mosque in 1984). Today's graffiti writers are more explicit, however: "The person who pees here is a donkey" is more the style.

BROKEN PLATE Cuneit AYRAL LISTENING TO BACH

The editor, quite rightly, is against publishing articles that are not about İstanbul on the grounds that we should concern ourselves with every aspect of a city that is trying to shelter 10 million people. However, I am obliged to talk about different cuisines this month, and in the process to touch on certain shortcomings in İstanbul (I recommend you listen to J. S. Bach's flute concerto while reading this article).

One of the three major world cuisines is the Chinese, introduced İstanbul to Chinese cuisine in 1957, and their restaurant is still one of those where it is wise to make a reservation. When the liberation of imports made it possible to obtain exotic ingredients, most of the major hotels opened their own Chinese restaurants (which I will discuss in future issues). Two visits to Hong Kong over the past four months gave me the opportunity to sample this cuisine at first hand for 10 days. I realised that apart from the Memories of China-Ken Lu restaurant in the U.K. none of the Chinese food I had ever eaten was the real thing. Everyone everywhere, the French, Swiss and Americans, have adapted Chinese cuisine to suit their own tastes, so I am obliged to be less harsh towards İstanbul's spurious Chinese restaurants. Kurban and İsa Wong once admitted to me that they cooked the İstanbul Chinese food that their customers wanted, and it is premature to talk about the Hilton Dragon until tasting the proper Peking duck promised by the chef.

After Hong Kong I went to South Korea, where food culture has barely developed at all. There are no dairy products (even cheese), and meals consist of barbecued meat (even dog) with boiled rice, and endless pickles. My metabolism only righted itself after a dinner at the Seoul Hilton Italian restaurant. The Hilton's German chef, H.J. Klinkhammer, who had spent years in Australia and the Far East, was a calm (if you ask me he had long since converted to Buddhism) and masterful cook. The meal might have come straight out of Nino in central Rome. When I discovered that his assistant was a young Korean I mused over the lack of a decent Italian restaurant in Harbiye. Emrahlar Gumustas has kept asking me to go to his Italian restaurant in Harbiye, explaining that much has changed in recent years, but if he cannot even serve Pellegino (mineral water) and a simple Italian wine, that it is hopeless. At Cecconi's in London (particularly if you eat Ossabuko), at Mario's or Il Murino in New York, or at Il Ponte in Seoul, for instance, you discover that it is possible for the Italian cuisine to preserve its flavour abroad. As one of the world's major metropolises, and what is more in a Mediterranean country, İstanbul should take the Italian cuisine more seriously.

The Koreans are a people very loyal to their customs and traditions. They buy 30% of their imported ketchup from Turkey, and our food producers should cooperate and open a Turkish restaurant to acquaint the Koreans with olives, cheese, rice pudding, baklava, doner kebab and sis kabab. In a couple of years Korea could be a considerable market for Turkish produce. I am confident of the

support of our ambassador to Seoul, Turhan Firat Bey (especially since he is a cheese fanatic), because he has been struggling against bureaucratic obstacles to set up two Turkish centres in Seoul.

He was hesitant about enlisting private sector assistance for his project, but I believe our leading food companies, such as Komili, Tamek and Tacioglu, should take up this cause. By doling out samples of olive oil and white cheese to guests, these centres would expand trade between Turkey and Korea. Mark my words.

DOORMAT Suleyman Happy-Go-Lucky

İSTANBUL'S BID FOR THE 2000 OLYMPICS

Eight cities have applied to host the 2000 olympics, the first of the new century: Berlin, Brasília, İstanbul, Manchester, Milan, Peking, Sydney and Tashkent. The lucky nominee will be chosen at the International Olympic Committee meeting scheduled for 23 September 1993. During this year of suspense all eight cities will splash millions of dollars on promotion.

What change does İstanbul stand of selection? And if the city is chosen, will we be able to do the event justice?

Answering the first question is very difficult. The promotion war between the eight candidates begins in Acropolis this month and for a year they will try to influence the members of the International Olympic Committee.

Instead of making wild guesses, I will go on the hypothesis that İstanbul is chosen. If so there are six years and nine months in which to prepare to accommodate thousands of athletes, journalists and spectators, and organise all the sporting events efficiently. Can we do it?

Despite all my instinctive pessimism, I am confident that we can succeed, and in the process impose some discipline and order on İstanbul. Since the Olympics will be a matter of national pride, the central government will sweep its İstanbul complex under the mat and cooperate to the full.

Our handicaps are enormous. We will have to build facilities for numerous sports of which we have no experience whatsoever. İstanbul's traffic is already paralysed, and we will have to ensure that thousands of people and vehicles get where they want to go without getting stuck in traffic jams. We will have to organise opening and closing ceremonies of sufficient splendour to leave those of the 1996 Atlanta Olympics in the shade, and ensure the security of participants from around 200 world countries.

Let us look at our existing sports facilities. We have three stadiums with capacities of over 30,000. İnönü Stadium is the largest with capacity of 35,000, but the minimum capacity for the opening and closing ceremonies must be 60,000. Since enlarging these is not feasible, we have to build a new stadium. The site being proposed for this is west of İstanbul between Halkalı and Kucukcekmece. The Olympic village will be there, too. Apart from Abdi İpekçi Sports Centre İstanbul has no venues suitable for basketball, volleyball, wrestling, judo, boxing, fencing and similar sports. So we need new sports halls. We need a new and fully equipped Olympic swimming pool with sufficient spectator capacity. Existing shooting and archery ranges will have to be enlarged. We need new tennis courts, and a velodrome for cycling. All these facilities must be fitted with electronic and telecommunications equipment. Last but not least, we need a new airport.

The modern olympics are a mega-show for which advertisers and sponsors spare no expense. I believe that all the necessary facilities can be built. My doubts are focused on our ability to organise the event successfully and ensure foolproof security. If the International Olympic Committee does plump for İstanbul, it will be on account of the city's youthful population, and because it is persuaded that we are capable of ensuring that the Olympic facilities benefit future generations.

PROCEEDINGS OF THE FOOD CONGRESS ARE BEING PUBLISHED

The proceedings of the Fourth International Food Congress, consisting of the papers read by 55 delegates who participated in the congress in September, are being prepared for publication by konstantiniyye. The editorial team is coordinated by Tugrul Savkay, permanent secretary of the congress, and the editor is Konstantiniyye's own editor, Kerim Fersan.

Secretary of Konya Culture and Tourism Foundation, Feyzi Halici, sent a certificate of commendation to Cuneit Ayral for his contributions to the congress.

İSTANBUL IN THE EYES OF AN EXPATRIOT

A bewildered "German" Turk, Gültekin Emre put her impressions of İstanbul down on paper for Konstantiniyye, this month. She was far more shattered by what she saw than any foreigner because the real thing clashed so violently with the image she had from the poetry and novels of a gentler era, when Yahya Kemal said that what he liked about Ankara was the return to İstanbul! Wisfully she quotes from Özdemir Asa and recalls the works of Abdulkah Sinasi Hisar, Ahmet Hamdi Tanpınar, Turgut Uyar, Edip Cansever, Oktay Rifat and Nazım Hikmet.

"Non need to go on", she concludes. "İstanbul exists no longer."

MY DREAMS Cahit KAYRA

Adalet Agaoglu described her dreams with incontrovertible power of literary expression but her sympathies lie with Freud's theories, and I doubt that such profound dreams can be interpreted by Freud or his like. The master of dream interpretation is Muhittin-i Arabi, although my own preference is for such as Fritz Perle, whose theories are diametrically opposed to Freud. As a long-time People's Party supporter with the blood of a bureaucrat running in my veins, my preoccupation is with saving the country. I have no time to waste on such libidinal emotions. Then there is this İstanbul problem.

You might object that it is impossible to sleep, never mind dream from the noise in Bodrum. Well, you would be wrong. The other night I saw an astounding dream in four acts.

I was on the shore at Salacak or Semsipasa when I exclaimed "Look a blood-red horseman is coming over those copper peaks." Then I called to Hilmi Yavuz in the distance: "If your Yahya Kemal had lived another eight years, and eaten eighteen thousand trays of stuffed aubergines, could he have written such a thing?" I was secretly gloating over his certain annoyance when there was movement in the sea, and a vast tanker steamed past into the Marmara Sea. Of course I was not surprised. In dreams there is nothing strange about tankers hurrying to escape pursuers. I looked and saw the Maiden's Tower rip itself from the sea and race off like a destroyer in pursuit of the tanker. "Aren't both of these female?" I wondered as they disappeared from sight over the horizon.

It was indescribably depressing to see the place where the Maiden's Tower had been so bare. The only consolation was that Topkapı Palace and Dolmabahçe were still in place. They were dignified to go racing off on the spur of the moment like that, I thought. Then suddenly I found myself at Yedikule, only to see a man folding the castle walls up like a cardboard box and carrying it away. No one took any notice.

"Let's stop him. Let's phone the Council," I begged.

A man looking like the prime minister objected. "We cannot do that. This is a free market economy."

Then along came another man and loaded the city walls onto an articulated truck. As I was bemoaning the loss I found myself in Eminönü. Among the crowd a barrow boy was shouting, "İstanbul for sale! Closing down sale, everything half price!"

An indistinct face materialised in the distance. As it came closer I realised it was Cuneit Ayral. "It is a bargain," he said. "Grab it."

"Hand it over, then," I replied.

Along came a man ringing a bell in my ear. "Get out of the way the tram's coming," he shouted.

"You're going to run me over" I was objecting when I woke up to the sound of the telephone ringing.

CONTINUED ON PAGE DEVAMI ONDOKUZDA